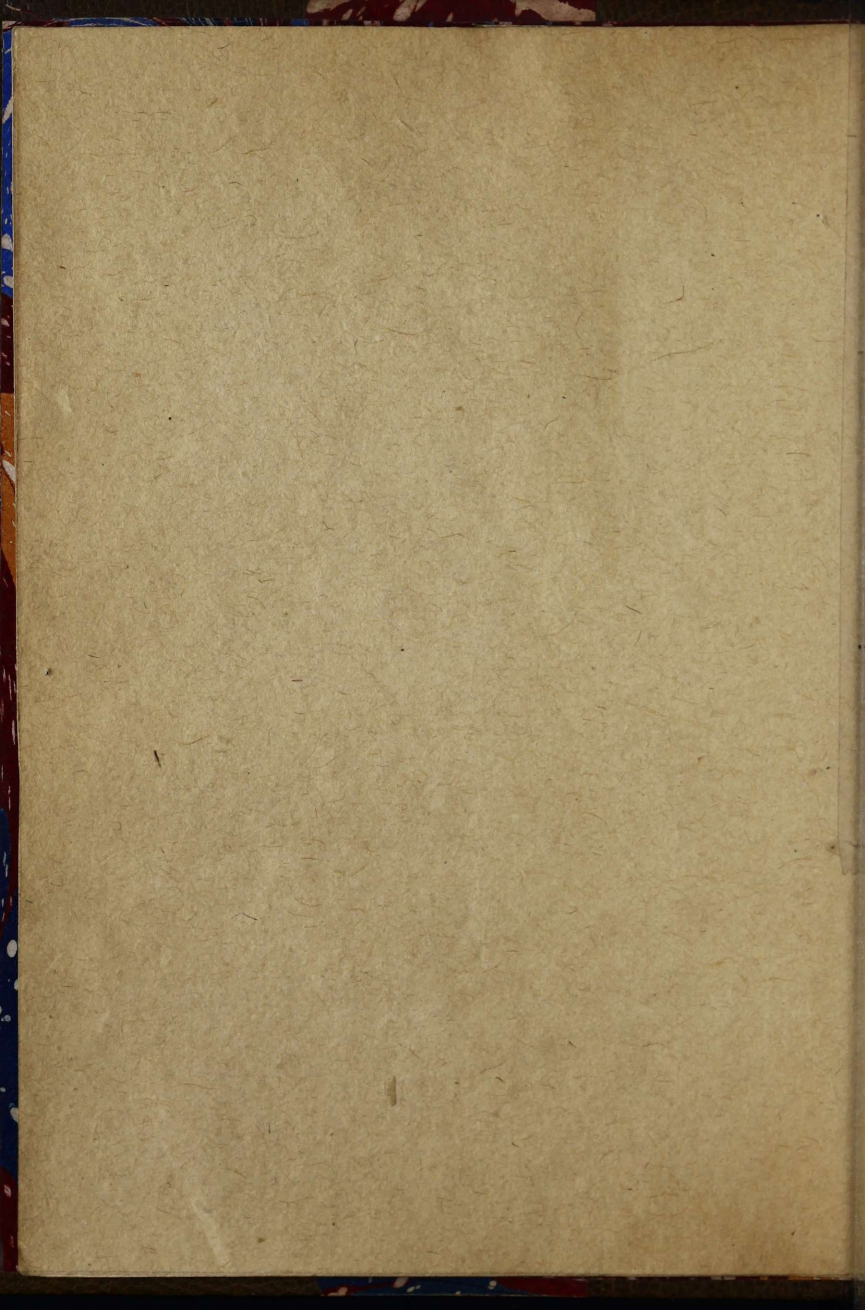

RMK.I/80.

Telp.*

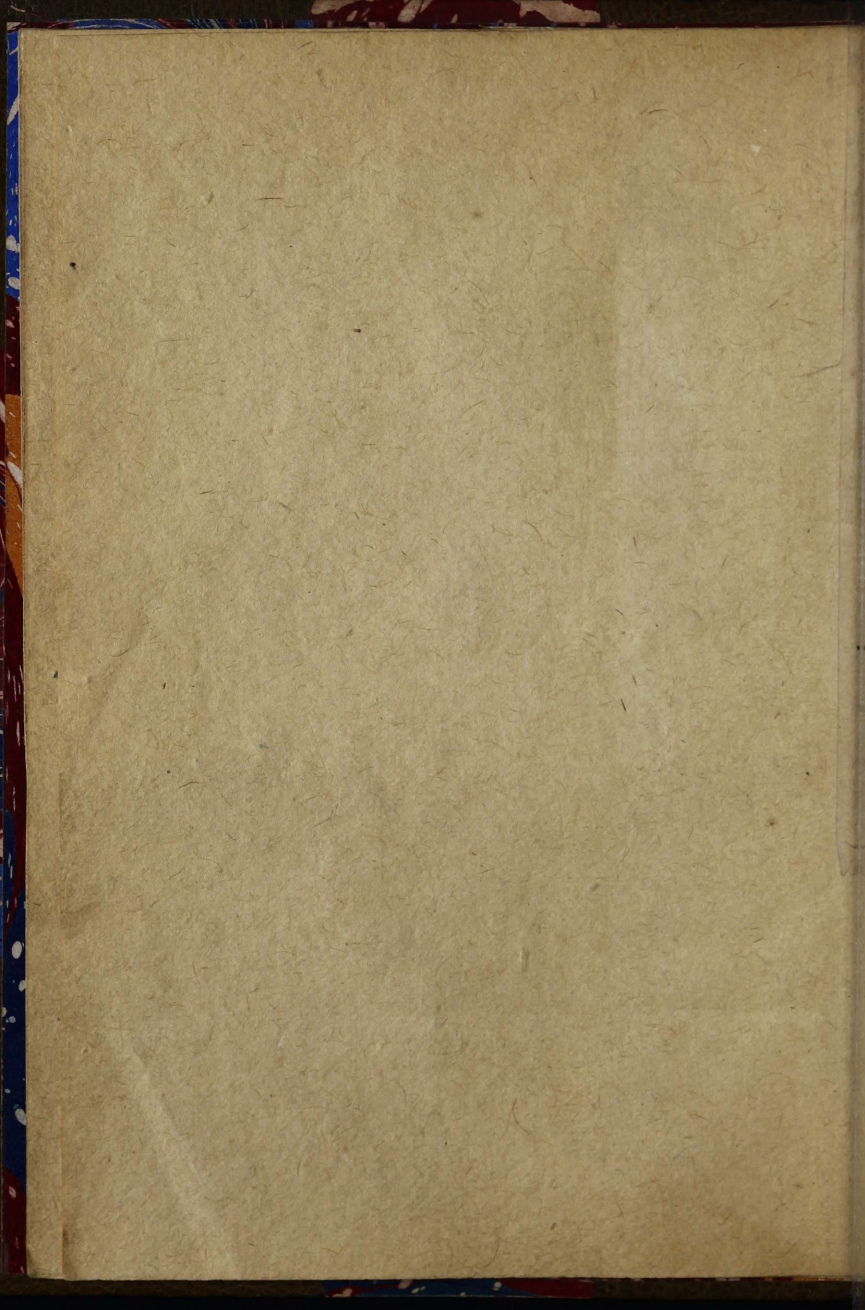
(* Az N-iv hasonma's!)

180.

Nive phototypia ütjän
van elö"allitua.

180

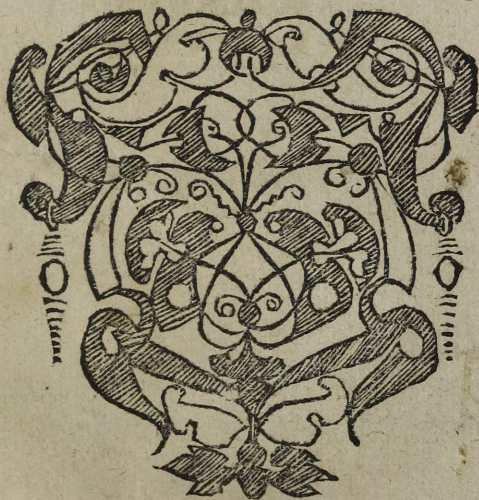

SÉP IELES HISTÓRIAS ÉNEK.

AZ FELSEGES

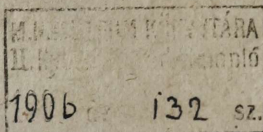
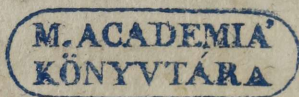
MATTYAS KIRÁLYNAC, AZ NAGY-
ágos Hunyadi Iános Fiának Historiája, ieles
vitélt dolgairól, életéről, vitézlegéről, mind Bé-
czi meg vételeiglen.

Az minémű igékön és Versökön minden ré-
seknek és pársoknak Versfeiei folyanac és iáryanac,
azok fép módon vyonnan rendelteruén vannac, és
mól mí vétékes volt mind Verseckel mind Rithmus-
okkal meg építetöt es meg corrigaltatot.

Nyomtatott Colofuárat Heltaj Gasparne
Műhelyébe, i. 5. 8 i. Estendőben.

A. 7. 16.

Ambrosius literatus de Gercien indicit Cron-
nicam à fundamento et origine Iohannis
Waiuodæ de Hunyad, et filiorum eiusdem,
Ladislai comitis ac Mathiæ Regis Hungaro-
rum primæ partis finis. &c.

ARpad valafő az Capitanfágban,
Mikor Magyar álla be ez orfágban,
De Kund vala bölcz az hadakozásban,
Kinec tanaczáual éltec hadakban.

Meghemlitőcegy néhány Királyokat,
Kic birtac iámborúl mi orfágunkat,
Kikről bőzettec soc lép Cronikákat,
Emlékozetre bámlalom azokat.

Be állà Magyar nép Pannoniában,
Négy száz egy estendőnc forgasában,
Az után hogy irtanac huszon nyóltzban,
Atillát valašťac az Királyfágban.

Röndet ez orfágnac iól hatta vala,
Miod hóltáig iámborul fogált vala,
Négy száz negyuen ötben hogy írta vala,
Atilla Scambriában meg hólt vala.

Östán Istuán kit bēnt Királynac mondna,
Kilencz száz hatuan kilenczben írta vala,

Királylagra kit meg Coronázánac,
Iól forgódot mint Cronikákban íryác.

Sót harmincz hét Eftendőt wralkodéc,
Wi Bületése vtán mikor eséc,

Ezer harmincz négy eftendő be telléc,
Nagy Bodog Affony napyán eltemetéc.

Ísmegh írtac ezer és hetuen hatban,
Szent Lászlót emeléc az méltóságban,
Ezer három száz és negyuen kettőben,
Lajos Király lön ez ország földében.

Virezködéc fokot vendég földekben,
Soc országoc hailánac meg féltőkben,
Ezer három száz és nyóltzuan lettőben,
Halalát síruán ohaytác földünkben.

Sigmond Királt hozác Buda várban,
Ezer három száz és az nyóltzuan hatban.
Snaimban meg halà az ő vtában,
Ezer négy száz harmincz hét eftendőben.

Lám hallátoc ti mind az Királyokat,
Országunkban nagy hatalmaságokat,
Nem czuda hogy iól bírtác őmagokat,
Születésben lettéc gazdagágokat.

Ime czudám ezön nekem nagy vagyon,
Királyyoknac melly Cronikáyoc vagyon,
Énekőkben hadoc íruán meg vagyon,
Neuóc dicziretőc nalunc nagy vagyon.

Tartoz

Tartoznánk mi annac több diczirettel;
Kinec élünk Isten vtán neuével,
Diczökedünk mi iò Feiedelmünkkel,
Ianos Vaidáual, fáual Mattyáfsal.

En nem halloc olly iò ének szerzőket,
Kicelö hoznác mi iò feiedelmünket,
Mattyás Királt régi iò vezérünket,
El feleityűc mi iò töt emberünket.

Rend szerént meg mondom ő eredetit,
Nemzerit, fundamentomát és kezdetit,
Nagy segénfégből ki mőneködetit,
Mattyás Királynac meg mondom dolgait.

Az ezer három száz kilentzuen kettőben,
Két Attyafi Hauaselnec földében,
Az eggyic Dán, másik Mircze neuében,
Meg hasonlottanac az ő földőkben.

Török Czaárhoz az Dan Vaida küldè,
Segitőségért Öcze ellen el küldè,
Amurates hamar nagy erőt küldè,
Mircze Hauaselnél el ki rekedè.

Vaida méne hamar Sigmond Királyhoz,
Elsedőzéc az Király tanaczihoz,
Hamar lálson Hauaselnél orfágához,
Mert Dán kötötte magát Török Czaárhoz.

Sőt az Király csak hamar hogy meg tudà,
Mircze Vaidát eleiben hiuatà,

Minden dolgát kitől Király meg tudà,
Mircze mellé Király haddal támadà.

Deréc hadát Király el inditatà
Hauafel földében népet szállità,
Törököt, Olahot igen vágatà,
Kis Nikapolt törteté és rontatà.

El indula hada Magyar orfágban,
Első szállása egy Olah faluban,
Egy Boyérnac szállà Király hazában,
Sép leánya Boyérnac emberkorban.

Gonosz ne adáséc semmi iambornac,
Éiyl leánt viúéc ott az Királynac,
Leány siruán könyörög az Sigmondnac,
Nagy ohaituán így ből Sigmond Királnac.

El esése inkább legyen feiemnec,
Hogy nem kisébsége iò nemzetimnec,
Isten úgy legyen iò te felleégődnec,
Nelég oka Király az nagy vétők nec.

Reggel Királnac az Affony felele,
Miként maradhasson az ő földébe,
Mert Királtól eset volna terhébe,
Meg külsébült ő nagy emberfégebe.

Czuda képpen Király meg keferüle,
Wiyából szép arany gyűrűet ki vőne,
Az Leannac wiyaban Király tőue,
Az Affonnac Király im ebt felele.

Igyűl adom neked az én gyűrőmet,
Ha világra hozod én gyermekömet,
Gyermekömmel ösue hozd meg gyűrőmet,
Nagy Asszony léssz hid meg az én hitőmet.

E mellett szép kölczéget neki adà,
Nagy Bépen Király az Asszont tanità,
Ha gyermeke lenne miuel táplálnà,
Mint gyermekét neki Budára hoznà.

Nem soc váruán már ielenlege vala,
Ó édes bűlei szégyenlic vala,
Varandosnac mindönöc mondgyác vala,
Egy szép fiat az Asszony hozot vala.

Irtac akkor ebtendő forgasában,
Ezer harom száz és kilentzuen haromban,
Fiat tarttya ő Annyánac hazában,
Asszonnac egy Battyac zac somfédtségban.

Nagy siruán Battyánac titkon ő állà,
Nagy dolga volna neki meg mondanà,
Ha hitire ő neki fel fogadna,
Hogy senkinec világon ne mondanà.

De az Battya ő hugánac felele,
Hogy senkinec az tuttára nem lenne,
Mit kéuánna tölle az mind meg lenne,
Asszony Battya bauán igen örüle.

Iol tudom az Asszony monda Battyánac,
Ségyenlétben Attyámnac és Anyámnac,

Ne

Ne velyétec szabad akaratomnac,
De Királnac nagy hatalmaságánac.

Czak te benned Isten vtán en bizom,
Velem el iőb ottis visellyed gondom,
Mert ennékem Budára el kel mennem,
Buda melly felé vagy on en nem tudom.

Igyűl adà Király nekem gyűrőiér,
Ha világra hozom ő bép gyermekér,
Gyermekéuel meg vigyem ő gyűrőiér,
Asszony lébec, Király vgy monda hűtér.

Társul azért ierel velem vtamban,
Király fiát vigyűc ő vduarában,
Hogy ha meg ál Király fogadásában,
Rébetlenne nem lés ő atta iőkban.

Czendeségben hainálkor indulánac,
Sietuén menénec meg fíradánac,
Brasó hauasára mikor iutánac,
Egy forrásnál fíradua meg állánac.

Rutlága ha történt Asszony fíánac,
Mofogattya rutlagát magzattyánac,
Báttya nyűgűc árnyékában egy fánac,
Gyűroyet le tőtte Asszony Királynac.

Ott egy Hollo egy fa ágon vl vala,
Síligy vgy tettzie ha tartottác volna,
Gyűrő bölczön az ruhán fénlic vala,
Az Hollo à Gyűrő elkapta vala.

Nem mu

Nem mulatà az Bölczöhöz ment vala,
Az gyűröt hól hatta ott nem találá,
Kiel vitte senkit ő nem láthatà,
Fiát le tevé síruán így ból vala.

Isten bator fiam azt attá volna,
Hogy világra se bülhettelec volna,
Veled egyűt büléskor holtam volna,
Hogy nem illy segénységre iuttál volna.

Czorda pástori leßen Király magzattyában,
Fiam hozálac gonos herenczében,
Hogy ha vislec Királynac vduarában,
Kétös leßen benned édes fiamban.

Az Battyá fel vgréc huga hozattyán,
Vitéz módra Tegze vagyon oldalán,
Két nyilat vere idegben czac gyorsan,
Mint ha ellenséggel volna viúásban.

Meg erté az gyűrőnec el vesését,
Hamar be fútà környűl az hegyeket,
Ha láthatnà valami embereket,
Kic el vittéc volna ő gyűrőyöket.

Alà tere huga felé egy völgyben,
Hát egy Hollo egy fánac teteyében,
Fűket rakot fánac sűrűségében,
Gyűrő fénlic az Hollonac körmében.

Foházkodéc az Menybeli Istenhöz,
Hollót találhatnà iútna gyűröhöz,

Sűve ferént Oláh sűve Hollóhoz,
Soc ághitúl nyil nem iutà madarhoz.

Öldalát nyil Hollónac aleg érè,
Meg iyede az Hollo fel rőppene,
Hauas felè nagy kákogua el mène,
Az gyűrőt el viue madar kőrmébe.

Ninczen már reménsege az Boyérnac,
Hogy az gyűrőt soha többé láthatnác,
Nagy sühaituán néz teteyére Hauasnac,
Ismet süauát hallà Oláh, Hollonac.

Delásd az Istenec melly nagy hatalma,
Az kinec mit akar mind meg adhattya,
Hollo süállà azon fánac ághara,
Oláh az Istenec nagy halát adà.

Az nyilat veré be gyorsan idegben,
Vgy sűve be az Hollonac mellyében,
Nyil vas által mène Hollo sűueben,
Mind gyűrőstől eléc le eleiben.

Mind gyűrőstől az madarat fel vőüè,
Istenec halát ada örömébe,
Gyorsan vinè hugánac eleibe,
Meg kőbőné Battyánac örömébe.

El induluán farraságot vallánac,
Egy estendős kóra az lanculánac,
Kit valókon Budára ök hozánac,
Soc napig Királyhoz nem iúthatánac.

Nagy ohaituán naponként Affony vala,
Báttya vele, gyermek ölébe vala,
Immár à souány delisel mult vala,
Megis Berenczét vduarban vár vala.

Tulaydonfaga ez minden vduarnac,
Ebéd vtán vduarból ki oßlanaç,
Ölébe gyermeket látac Affonnac,
Mondgyac talám hoßta Sigmond Királnac.

Oraiát Király nem gyakran veti vala,
Ebéd vtán Vár piatzán iár vala,
Sáz lépésnec vduarnál hiyác vala,
Ezerreis néha ra telic vala.

Ebéd vtán Király spaciál vala,
Az Affony kis gyermeköckel ott al vala,
Gyúrót az Királynac mutattya vala,
Czac ömaga Király vele ßól vala.

Toué Király ő gyúröyét wiyában,
Sallásokat meg kérdé az Várasban,
Hagyà más nap ionénec vduarában,
Frantz Bannallón Király erről tanáczbán,

Ot hit alat Király dolgát beßellé,
Frantz Ban hogy senkinec ne ielentené,
Mindeneßtől Király czac azzal közlé,
Gyermeket mint tartanà el végezé.

Röuid ßóual, Király mind el végeze,
Az gyermeket mint tartanà neuelnec,

Taplalását Affonnac elrendele,
Battyát aiandéckal haza erebte.

Iambor Frantz Bán hűlőn Wra dolgában,
Gyermekeket tartatà Pest Varasában,
Iuta gyermek őtt ebendős korában,
Gyermekeiről Király vagyon nagy gondban.

Gyermec felől bóla Király Frantz Bánnac,
Meg mondana paranczola Affonnac,
Kis fiát ne mondana Királylénac,
Frantz Bán vegye gyermeket ömagánac.

Igen bēpen Frantz Bán kezdé tartani,
Bán lanculát sohólt nem tagítani,
Minden ember az gyermeket bēreti,
Király vduarában minden dicziri.

Nem fokaig Bánnal gyermek lőt vala,
Sigmond Király töllel vitte vala,
Tanyéráról gyermeket tarttya vala,
Gond visclőt gyermekhöz hagyot vala.

Emberkórban már az gyermek ért vala,
Annya Pest várasában meg hólt vala,
Nagy bēp tistefséggel temettéc vala,
Kis lancula igen kesfergi vala.

Igen gondolkodic Király magában,
Mint rébőse tehesse orfágában.
Egy ebéden Király lakodalmaiban,
Hunnyadot adà neki Erdély orfágban.

Ok leuelet Cimeret is ki adà,
Hollót gyûrôuel ôneki meg adà,
Kit Cimerol neki meg adot vala,
Arannyal ok leuélben írtac vala.

Hadai az Királynac gyakorta vóltac,
Hunyadinac iò vitézségét lattác,
Vitézségeért Vaydaságra valaítác,
Iamborsagát mindenec magasítalác.

Az Szerencze kerekénec forgásza,
Szerenczénec hogy íryác változássa,
Nem egyéb de Istennec ackarattya,
Kit akar fellyeb fellyeb magasítallya.

Nam Sigmond ötuen egy estendeig lôn,
Wralkodéc Magyarorság földében,
Írtac ezer négy száz és harmincz hétben,
Albért Hertzeget hagyà ő helyében.

Nam egy szép leánya maradot vala,
Albertnac egyesül aít atta vala,
Leány vian hogy lenne Királyságban,
Albértot be hozác Buda varában.

Imè czac két estendôt wralkodéc,
Ez világból Király hamar ki muléc,
Sigmond leánya terhölôn marada,
Kinec Isten Lászlót kis fiát adà.

Sőt ezer négy száz negyuenben íránac,
Az országban Wrac meg hasonlânac,

Sokan az Aßfontól elszakadának,
Lengyel Láslo Hertzeghöz kie hailának,
Wrak pártolását Aßfony még tudà,
Ó pártýáual Aßfony hamar támada,
Négy hólnapi még kis fia nem vala,
Feyér várba kit meg Coronáztará.

Aßfony Mifegrádban onnat fiete,
Garai Láslo Bán az Vár tífibe,
Hogy Coronát Aßfony vigye helyébe,
Wrak Aßfony körül vannac húfégbé.

Imè melly nagy álnokfágot Aßfony tón,
Palástya vagyon két felé ki teryeduén,
Hogy már az Coronát tenne helyében,
Coronát maraßta előkötöben.

Igen hamar Wrak mind be peczéléc,
Arany edént még helyére be téuéc,
Aßfont ackarattyából el kéfséréc,
Kis fiáual Bécz orßágban fel viúéc.

Viue gyorsan az Frideric Czafárnac,
Coronáual kis fiát az Battyánac,
Parti ífmet Lengyel Láslo Hertzeghöz,
Haddal fienec mint Királlyokhoz.

Ott Ianos Vaida és Hertzeg gyúl vala,
Rozgoni Simon Egri Píspóc vala,
És Wylaki Miklós Bán Hertzeg vala,
Hederuári Lörintz Nador íspán vala.

De az Áßßony pártján Nador ispán vala,
Áßßony vrán Budán helytartó vala,
Láslo Hertzegét Budában creßtötte vala,
Mert Ianos Vaidáról Lörintz tart vala.

Ez országban octauát hirdeténc,
Hitlenfében esnék kic nem iónénec,
De az Áßßony pártján az kic léuénec,
Sépßóra menni oda nem mérénec.

De lám egyic à Séczi Dienös vala,
Gardinál Eßtregami Ersec vala,
Garai Láslo Bán masodic vala,
Gletre ezec gyűlésben mentec vala.

Ezeket az Hertzeg meg tartoztatà,
Garait Erseket el nem boczatà,
Mig nem öket hűsége alà haytà,
Garai Bán Misegradot meg adà.

Haddal Wrac Hertzeggel indulánac,
Misegradban nagy örömmel állánac,
Az Coronát kereséc nem találac,
Nagy bánattal Feyér várban állánac.

Wrac à bent István testét ki alsác,
Az feyében valo Coronát hozác,
Láslo Királt azzal meg Coronázác,
Mint Coronás Királt holtig wralác.

Négy esztendőt Láslo wralkodhatéc,
Az Törökös Varna alatt meg öléc.

Ianos

Ianos Vaida mellette emberkődéc,
Soc Török meg hala és sebelsedéc.

Iambor Vaida az Királnac testeért,
Viua igen és az Kereszténységért,
Nagy vérontás lön két fél között azért,
Nagy banattal vannac Király testeért.

Indula be Vaida ő hazájában,
Hauasfelben iutot vala vtában,
Dragul Vaidában bizic barattyában,
Ki meg fogà Ianos Vaidát vtában.

Am sokaig ötet nem tartoztatà,
Draga ayándékokkal el boczátà,
Gyűlést hirdetteté Magyar országba,
Hogy gyűlnénec Pestre ők az Rákosra.

Derék oka ez lön az nagy gyűlésnec,
Mig örögbülése léssen Király fiának,
Adgya birodalmát egy fő embernec,
Gongya viselését Magyar végeknek.

Ez országnac gondviselőye legyen,
Albért fiának Lászlónac hű legyen,
Ezer négy száz írtac az negyuen ötben,
Vaidát véuéc Gubernátor tíftségben.

Tudgyác mindennél fellyeb tíftelességet,
Váryác Wrac egynéhánnyan az tífetet,
Sin alat feltőkben iduözlec ötet,
Vgy wralác mint iò Feyedelmoeket.

Forgattya

Forgatty a csében Vaida, foglagát,
El inditá hamarlaggal taborát,
Égetteté Hauaselnec orsagát,
Meg veré és meg fogà ot az Vaidát.

Igen hamar Hauaselt ot meg véué,
Dragul fiánac feyét vétetetté,
Az öczénec főmeit ki tolylatà,
Hauaselt Magyar orsághoz foglalà.

Lám az Gubernator az nagy Wrackal,
Bánnyác gyermek Királt Coronaiockal,
Frideric hogy tarttya nagy hatalmáual,
Köuetőt boczatánac aiándéckal.

Igen könyörgénec Német Czaßárnac,
Vönne szolgalttyokat Magyaroknac,
Királlyokat Láßlót ő ez orságnac,
Coronástól küldgyc meg Magyaroknac.

Oda köuetec czac heyában iaránac,
Vduar néptől meg pirongattatánac,
Wrac Gubernatorral támadánac,
Német orságban égetue dulánac.

Röppenetős öldöklésőket tönec,
Carinthiát, Carniolát ők égetéc,
Stirianac iob részét meg égetéc,
Soc fő foglyot prédaiokat terítéc.

Vigan terénec meg nagy nyereséggel,
Ez orságban iouénec nagy örömmel,

Ötözánac vígán nagy nyereséggel,
Németec bánkodnac foc kár valáissal.

Meg nyugota Vaida az Magyarokat,
Másodnyárban támasztà az Wrakat,
Magyaroknac felti bép határokat,
Pogánokra indità taborokat.

Ezer négy száz és negyuen nyoltzban vala,
Wrac Vaidátal kic indultac vala,
Marcali Vaida fia Imre vala,
Szeczi Tamás, Rozgóni Rainold vala.

Ieles vitéz Pelsőchi Imre vala,
Vice Vaida Pelsőchi Láslo vala,
Franz Bán az Tót országot birya vala,
Perneli és Bán Horuát országban vala.

Vitéz Silágyi Mihály Bani Istuannal,
Losontzi Benedec Bathori Istuannal,
Sékel Iános vitéz Maroczai Istuán vala,
Kanizai Láslo Hagymasi Istuán vala.

Sépen Vaida, György Despotnac íratà,
Az Rátzockal bép haddal ő támadnà,
Vele egygyűt Pogánokra indulnà,
Despot fogadà mindenhöz Kés voltà.

Despot lakohellye Zenderő vala,
Meg czalà Vaidát mert mellé nem ment vala,
Sép haddal Zeremben az Vaida iutà,
Égeté, és Despot földét dulalà.

El beállà földében Bolgárok nac,
Égeteté földét Török Czaárnac,
Hir lön ebben Amurates Czaárnac,
Feli Berenczeyét Iános Vaidánac.

Melly igen Borgalmatos országára,
Pogán Czaár földénec ótalmára,
Véres Nyáfsat hordoztat országában,
Vaidára mindent hirdet ő hadában.

Lön hirtelen Pogánfág támadásban,
Harom száz ezer nélfő indulásban,
Gyalog lovagtól el marad az útban,
Vaida állot Rigo mezőn táborban.

Abban hire vala Török Czaárnac,
Rigo mezőn népe fekszik Vaidánac,
Egy hainálban zongéfséket hallánac,
Azonközben sűrő tüzet gyutánac.

Doboc Trombitác Sipoc zongnec vala,
Az Pogánfág ellen beállot vala,
Sűrő fátort éyiel fel vontác vala,
Sűrőféggel mint Kőfal tábor vala.

Igen keűl nec hadac az mezőre,
Mind az Két fél néz ő ellenféggére,
Egy más ellen ki vont fényes fegyuerre,
Sép Zászlókra fegyueres seregőkre.

Sörnyű viadal lön napestig köztök,
Estue két fél táborban takarodéc,

Az ertzaka egygyikfél sem alunéc,
Hogy egygyikfél masiktól ne czałatnéc.
Lőnec két felől más nap zöndülésben,
Dob trombita zöngnec az seregökben,
Mind két felől vannac nagy keşbülesben,
Minden felől kin álnac az mezőben.

Az Vaida seregét bölczen meg börzé,
Harmintz nyóltz rend vala Vaida serege,
Tizen három lép Zászló közepiben,
Kic valánac mind vitezec kezében.

Ielősben az Ország nac lép Zászlóia,
Arannyal cimerét meg írtác raita,
Nagy gazdagon meg aranyázuán vala,
Nap fényétől fénlíc tündöklíc vala.

Czuda nagy az Vaidánac batorsága,
Sereg orron és spitzzen megyen vala,
Magyarokat soc lép böckal bisztattya,
Hadmagyokat viadalhoz tanittya.

Onnat Innet hartzolókat adánac,
Nagy vér ontás mind kétfél köst valánac,
Iamborúl Magyaroc hartzon forgódnac,
Emberköd nec soc Töröket hullatnac.

Minden föld zöng nekic tettzic Algyúktól,
Dob, Trombitánac nagy harfogásától,
Lő nyeritéstől soc nép kialtástól,
Soc Lő meg bedült zöngés roppogástól.

Iutà õßue ket deréc had roppogna,
Nagy erõs viadalt mind ket fél tartà,
Viadalban soc lò és ember hala,
Erõs viadal mind nape stig tartà,

Tagulánac viadaltól állánac,
Setét éyiel vinia nem latánac,
Ehen ßomiún fáratfágot vallánac,
Taborokban el be takarodánac.

Imè melly nagy- vüõltés éyiel vala,
Ki ßolgaiát ki Wrát kialtya vala,
Nagy soc féle nyeluen vüõltnece vala,
Had víta helyyön ßellel bollyongnac vala.

ßörnyű dolog az etzaka lõt vala,
Hól Tõrõc, hól Magyar vgy bollyong vala,
Az Ielt kerdic, egymást tagollyác vala,
Nagy rémulés mind ket taborban vala,

Álua talpon gyalogoc virradánac,
Sűrõ louagon louag népec valánac,
Ki vont fegyvert mind hátokon tartánac,
Minden órán czac viadalt váránac.

Czendezségben ket deréc had ál vala,
Tellyes éyiel egymást mind lõttec vala,
Rõttenezes álgyúc dõrgésc vala,
Mind ket fél illy vesedelembe vala.

Magyarokat az Vaida ótalmazà,
Az etzaka tábort mind körül forga,

Minden rendbélieknek bépőót adà,
Vaida az Istenben czac bizic vala.

Az hainál még meg nem pirofúlt vala,
Az Hóld hainál elót czac fel költ vala,
Az virrattát czac alig váriác vala,
Mind két felől igen reškódneć vala.

Tanáczi bolánac Amuratesneć,
Ne hidgyen ma ő az vak berenczénec,
De mellete iò vitézec legyenec,
Iò louakon mind nyerőgben vilyenec.

Ha láttyc Magyaroknac győzédelmét,
Ottan indiczác Czafárt ő felleget,
Bekéuel vigyéc feiedelmőket,
Illy kétséggel váryác az ő vgyőket.

Illy kétségben az Törökőc valánac,
Hainálkorban Doboc meg állalánac,
Két felől tabor közöt mind ki állánac,
Kereşyénec bátorfágban valánac.

Eő felboual Magyaroknac így állà,
Kegyes Isten Magyaroknac ótalma,
Kitől leßen ma Pogánnac romlása,
Ereyénec fölöt Vaida kiáltya.

Reggel tegnap raitunc meg eset volna,
Ha az had verése sokfágtól volna,
Ki Istenneć vagyon czac hatalmában,
Czac az nyeri ki bizic iò voltában.

És hogy ha ma ennec vgy kellennie,
Istentől ha másnac vagyon engedue,
Diadalmot adgya Pogán kezében,
De mi megyűnc Istenec eleiben.

Győtrelműnc halálunc Isten kedueért,
Legyen az Istentől adatot hűiért,
Magzatunkért házunkért és társunkért,
Ózuegyőkért áruakért bép földűnkért.

Iesust Iesust fel boual kiáltánac,
Az Pogánoc mind Allát kiáltánac,
Dob, trombita két felől zöngnec vala,
Esti dűhűsége wyittyác vala.

Semmit egy fel nem enged az másfelnec,
Noha Magyar keűs ellenfegénec,
Batorlággal mezőre ki menénec,
Nagy vakmerőn vitēzec v̄tközénec.

Hullánac két felől fokban halánac,
Nem enged eggyic felis az másiknac,
Kezekőn vitēz Magyaroc halánac,
Hušon négy ezeren Kerēš yénec valánac.

Vala Pogán tób három báz ezer nél,
Harmad napig lőn viadallyoc ezzel,
Kit ember nem hallot talám czac hirrel,
Éppettec Magyaroc b̄ornyűehséggel.

Nagy Wrac halánac kemény vitokban,
Mert nem b̄oktac futni az viadalban,

Mint

Mint egy nagy ár víz Pogán sokaságban,
El borita keués Magyar viuásban.

Gyakran iò berenczét gonosb kòueti,
Segény Vaida keuesen eséc fútni,
Futo Kereftyént az Töróc kergeti,
Az kit érhet az vzésben meg òli.

Az vzésben kic el álladnac vala,
Az vad Rátzoc meg fogyác òlic vala,
Vaida alól fírat loua el álla,
Louát fegyuerét mind el hánta vala.

Ra találá két Töróc ò vtában,
Egy lép arany Kereft Vaida nyakában,
Fő ember nec esmeréc òmagokban,
Az Kereftet húzác vonfác nyakában.

Ott Törökóc ketten egyben kapánac,
Az Kereftet nem engedic egymásnac,
Vaida raggadà egyyiknec fábyaiát,
Le vágà fábyáual az egyyic pogánt.

Rugazkodéc más Töróc el álladà,
Vaida az hólt Töróc louát raggadà,
Wr Isten nec erről nagy hálát adà,
Egy Hauasban az Vaida be álladà.

Vtában Vaida egy Rátzra találá,
Ki futo Magyarat olly igen fosztya vala,
Feyér várban be vinné Vaida monda,
Nagy aiándéket azért neki adnà.

Meg czalà

Meg czálà mert Zenderőben iktarà,
György Despot latà Vaidat meg fogatà,
Feyet Vaida, Láslón fián, meg váltà,
Despot, Vaidat fiaért el boczatà.

Pórúl czelekődec Despot, Vaidáual,
Kiért az Vaida vala nagy haraggal,
Ségedőn soc Nemesőc nagy Wrackal,
Vaidát mint Attyokat variác vigfággal.

Rőuid napon Vaida Ségedben állà,
Soc šep šóual őtet vduőzlic vala,
Olly iő šemmel lattyác mint ha nyert volna,
Mert iől tudgyác rőuid nap meg torolna.

Irtac ezer négy šáz és negyuen nyolizban,
Fegyuerét wyittyà Vaida buaban,
Fia fone, feieért nagy fogfággban,
Nagy haddal indula be Rarz oršággban.

Meg iyede György Despot az Vaidától,
Más felől igen fel Tőřoc Czašártól,
Vaida fiát meg küldé fő Rarzoktól,
Despot kegyelmét kere az Vaidától.

Ez Vaidánac világban nagy az ő hire,
Harom Tőřoc Czašárral vít meg šömbe,
Kit soha senki nem hallot eltébe,
Šolga rend Czašárral vít volna šömbe.

Puštítot nagy sokat Tőřoc földében,
Tizenegyšer czac Tőřockel vít šömben,

Kiket meg jelentőc verőm feyében,
Hogy Bolgallattyát vegyét ec eferőkben.

Az Feyér var alat az Isac Vaidat,
Meg veré huſon nyoltz ezer louagyát,
Erdelyben ſent Imrenél Ianoſ Vaidat,
Mehmet Bék igen veré az lanculát.

Rémüleisóc nagy lón Magyar orſágban,
Fútua ſallat az Gyula feyér varban,
Feye veſeſet nem ſánnya buában,
Véres nyárſal mindönt hiuat hadában.

Tamada az Vaida hirtelenséggel,
Nyoltzad nap meg viua az Mehmet Béckel,
Nem ereſtél az nyert ſoc ſépféggel,
Bék fiaſtól ot veſe ſoc Töröckel.

Irtac ezer négy ſáz és negyuen egyben,
Amurates Memhet Baſſat, Erdelyben,
Hagyà Vaidat meg kerelſe földében,
Nyoltzuan ezer népet ada kezében.

Sőt Vaidának ebben hire lőt vala,
Vas kapunál Baſſat meg leſte vala,
Soc Töröc meg hala nagyot nyert vala,
Fútua Baſſa czac alig ſallat vala.

Fegyuerrel hadáual az Bolgárokat,
Égeté dulatà Töröc birtokát,
Ra hirdeté Czafár az ő nagy hadát,
Igen meg fenyegeté Caran Baſſát.

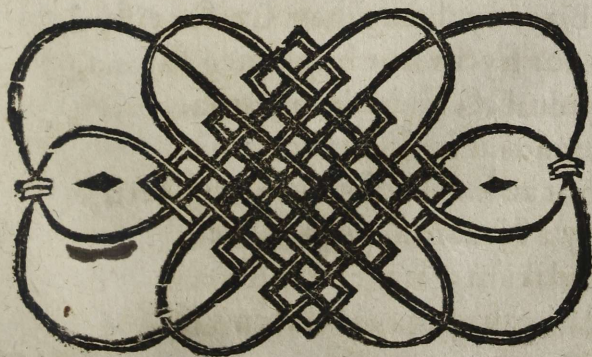
Iob feiednec, keresd meg az Ianculát,
Meg veryed és fogua hozzád az Vaidát,
Balsa Rátz országban találà Vaidát,
Meg veré meg fogà Vaida az Balsát.

Nem keséc Commaniában be állà,
Amurat Czaßarral ot bõmbe meg viua,
Láslo Király veße oda maradà,
Onnan Vaida fútua alég álladà.

Irtacezer négy száz és negyuen hatban,
Dragul Vaidát meg fogà viadalban,
Soc Törõc meg halà Dragul hadában,
Más Vaidát tön Hauafel országában.

Soc hadai voltak nagy vitézséggel,
Crusotz alatt bõmbe viua Fritz Beckel,
Isten vtán iarà nagy nyereséggel,
Fritz Bék foglya eséc ot nagy soc Béckel.

Elő rébenec vége.

SECUNDA PARS.

De obsidione Nandor Albenſis per Cæſarem
Turcarum Dominus Vayuoda na-
uali certamine vi-

ſtor.

Dolgát hallyátoc Machumet Czaſárnac,
Meg ſallafát vég Nándor feyér várnac,
Iambor ſolgallattyát az Ianculánac,
Siralmas halalát Ianos Vaidánac.

Ezer négy ſáz irtanac ötuen ötben,
Török Czaſar boſſonkodik ſüüében,
Nándor feyér vár czac háza töüében,
Kiben ſoc fő Török foguakötélben.

Olly ſégynnec tarttya Czaſar magában,
Boſſuiát ſenuedi két hituán Bánac,
Feyér vár ből kic gyakran ki czatáznac,
Czatázo Barlángya Ianos Vaidánac.

Bizonnyal magában Czaſar el ſánà,
Nándor feyér vár at hogy meg ſallanà,
Algyuiual aſt földre le rontatnà,
Az Bánokat belölle ki vonatnà.

Sőt az kazdagſágnac ő terméſeti,
Hogy à ſüüet felő poltzra vlteti,
Ha valaki magát igen el hiſi,
Czalatkozuán magát eſében véſi.

Istenféle Menyben vagyon Istennec,
Ez földön egy Wt elég emberöknek,
Sombédtságát nem akarom senkinek,
Uly kevélyen szól Basáknac Bekekrec.

Derék haddal nagy erővel indula,
Louag gyalog vízi ereye nagy vala,
Soc fall törő Algyu és Tarasé vala,
Barma Algyu aól el fírat vala.

Igen siet Czaár feyer vár alá,
Soc Algyuit Crusotz alatt el hagyá,
Mert az Mura igen meg árat vala,
Nagy kénnal munkával el hóttac vala.

Orben Bánnoc Czaár iónéset tudgyác,
Szent Antalestin allyát meg saguldac,
Erős hartzoc lón két felől halánac,
Az vitézec az várban beállánac.

Napján Szent Antalnac kaput tölténec,
Zablókat Tornyokra fel téténec,
Az vitézec vártaiokra menénec,
Kinec kinec hól vala hagyot helyec.

Eiyel nappal Czaár kezdé törtetni,
Bástyait Tornyait földre döíteni,
Az por fűst az Eghet mind el földni,
Ben valóc nem tudnac senkihöz bizni.

Nagy késülettel jollehet ben vannac,
Poroc, fayoc, soc ió tűzes bebbamoc

Minden férfáma elég mint vég háznac,
De ezeckel ben keveset használnac.

Arra Wrac kößt nincz senkinec gongya,
Gongya arra ki feyét meg ohasza,
Király el főköi Budát nyitua hatta,
Egy hólnap senki kaput be sem zárította.

Nagy rémulés vala Magyar országban,
Igen bodult Magyar Magyar országb,
Wracegy Várból másban hordozkodásban,
Az vitézség megalut az országban.

De lás mint egy álomból serkent vala,
Ianos Vaida meg keseredet vala,
Fúto segénységet teríti vala,
Az Wracat hadban hirdeti vala.

Olly lép főual mongya Capistranosnac,
Kereftes hadat hirdessen az Póroknac,
Hogy kic mellé támadnánac Vaidánac,
Kintől bűntől azoc ódoztatnánac.

Rettenetes hideg Wracat leli,
Némelyeknek kezét lábát Kőbüeny tőri,
Lehetetlen dolognac minden véli,
Feyér várat hogy Vaida meg segélli.

Az segény kötség Vaida mellé fút vala,
Kereftet mellyekre mind varnac vala,
Capistranos ódozton ódoz vala,
Buczót ráyoc marockal hánya vala.

Lengyel három száz Kerekes iót vala,
Zeckel az Vaida táborban szálla,
Tízben Dunán foc Haiót be hozatà,
Kikben sűrő gyalogokat szállita.

Boczátkozéc Duna vizen táborral,
Viadalhoz késűl foc taraszkival,
Samberigyal puskával bakálofsal,
Sőt vás haioya foc tűzes berbámmal.

Ebben hire vala immár Czaßarnac,
Süéfe nem méssze vizen Vaidanac,
Vele hogy nem arthat vízi hadánac,
Monda kenni czac merő bolondfágnac,

Nagy bagúldua Zakmanyosoc iutánac,
Mert erejét látac vizen Kauornac,
Sűrő kopyáya mint réten Nádaknac,
Czaßar dobót vteré nagy hadánac.

Sáuan Dunán vízi ereye nagy vala,
Sűrő Názað foc Gallya meg indula,
Viadalhoz késűl louag s gyalogya,
Az Zablókat Sántzokból ki hozata.

Igen körülnc ben Ielust kiáltnac,
Vég ostromot és halált reáyoc várnac,
Vaida süéfében semmit nem tudnac,
Dunát Názað Gallyác által állottác,

Sőt az Várból más vízi erőt látnac,
Duna vizen az kic alá labbánac,

Kin vitézec ezac el amelkodának,
Iesust kiáltának halat adának.

Porokat ben vitézec nem keméléc,
Mint ha többé nem keletnéc vgy költéc,
Mertéknélkül Algyut fellyeb ők töltéc,
Földön vizen az Pogánt igen löuéc.

Egybe ere az két hartzalo, vizen,
Kegyetlen vesedelem lön az két felben,
Meg zendüle két deréc had ezönben,
Iesust Allát kiáltnac az két felben.

Rettenezős viadallyoc indula,
Nagy siuás vuóltés kiáltás vala,
Varban Iesust kiáltnac lönec vala,
Törököknek ki nagy rémülés vala.

Czaár gyalog lanczárt nogatty a vala,
Soc Taraszkot parira vonatot vala,
Ki vizen Töröknek nagy káros vala,
Mert az Török erő felölőc vala,

Emberködne az Keresztényen vitézec,
Varban torden könyörögnec segényec,
Egymást két felől vágyac erősen löuic,
Verrdelegy az Duna taitekozic.

Soc laptát Magyaroc Törökre hányának,
Török Gallyac Nadaßoc égnec gyúlnac,
Törökec belölle vizben vgordnac,
Égő Hayóc népestől el borulnac.

Ast lattyác bárazról hogy vizen vesztie,
Azon busulnac hogy nem legélhetie,
Egy mást négy felől olly erősen löuie,
Mind Meny mind föld reng dörög nekic tetzie
Rötenénc Törökec futamánac,
Vzö félben nagy sokan meg halánac,
Magyaroc Isten nec hálát adánac,
Feyer varban Vaidáual be ballánac.
Ezön Vaida Isten nec hálát adà,
Az meg rötent vitézeket bíztatà,
Meg felemler Bánokat batoritja,
Kölség hallya Vaida nekic est mondgya.
Mire vitézec hogy meg rötentetec,
Vagy elő latátsé most Töröc nektec,
Azoc ezec kiket gyakran vztetec,
Neha mi meg futamottunc előttec.
Ti egymásnac előb io példát attatoc,
Mezön az halállal nem gondoltatoc,
Mostan kedig tú kőfalközöt vattoc,
Az io Istenben mostis ti bízzatoc.
Viadalban most legyetec erősséc,
Soc országban el hírhet io neuetec
Az kit leteröc el ne vesélsétec,
Mind öröcké él io vitez neuetec.
Régtől fogua ótalmunc volt az Isten,
Ha végeste hogy ki halált beduedgye,

Ha velem vagy mással legyen ebédem,
Ha meg hal Christussal vaczorán legyen.
Czodakeppen mind meg batorodanac,
Hogy semmit nem engedne az halaloac,
Az begény köfsegnec vártát ostanac,
Előec vitezlő népet hagyánac.

Azon Czaár olly igen busult vala,
Éy el nappal várat törtet vala,
Fala Tornya ő régi rakás vala,
Poroz lövestől árokban dől vala.

Romlását omlását Czaár mutattyá,
Fő embereknek haraggal vgy mondgya,
Het hólnapig vitatta volna Attya,
Séggyennel aóla haza ment volna.

Vally ac begyent nagyobbat en Attyámnál,
Ha est viuom toub tizen ötöd napnál,
Meg töröm meg vešem loc Algyuimmal,
Ne visellyec Agnó neuet Attyámnál.

Meg hallà Caram Balsa feyét haità,
Nagy bap boual Machometnec est monda,
Sólnec felfegednec ha meg halgatnà,
Solására babadlagot neki ada.

Dicziretős hatalma felfegednec,
Meg vötted fő házakat az Görögöknek,
Tudom termésetit Magyar nemzetnec,
Illy fő házat nagy dolog ha engednec.

Olly dolog á kít meg éget az Káfa,
Hogy ha láttya az tarloyátis fuia,
Mert Bafsa Vaida keze sauat tudgya,
Nem örömeit Vaida mellel bollyogna.

Meg írtác Nyíluán Királyoc könyűében,
Óróg algyúé voltac olly nagy dörgésben,
Huszon négy mély földre fel nagy Ségedben,
Éiyel nappal hallottác az mezőben.

Imè fala loc Tornya loc Bástyáia,
Arokban dőlt köuel teli árokya,
Loual törésen be mehetnec vala,
Czac az belől valóc engettéc volna.

Nem építnec belől semmit vitézec,
Sűrő lanczar puskaual ráyoc lövec,
Algyu, Taraók miat nagy sokan vesnec,
Kő omlástól helt belől alig lelnec.

Vala tizennegyed napya már annac,
Hogy kerkedőt vala Czaár Bafsáknac,
Estue vég ostromot hirdet hadánac,
Hainál előt Dobóóhoz tartoznánac.

Sötét hainálkorban Dobot vitécé,
Az bánatalan Poganfág meg zöndüle,
Taboráual népéuel sűrő tűze,
Varból lattyaé hogy az Töróc késűlne.

Vaida az vártakat körül forogya,
Bánoknac vitézeknec ő im est mondgya,

Az ki iámbor helyét minden meg állya,
Ki ki híret neuét iól meg gondollya.

Az Törökec ostromnac indulanac,
Az Doboc Trombitác Algyúc harfognac,
Futua Allat az Pogánoc Kialtnac,
Földön vizen nagy kiáltásoc vannac.

Iesust várbeliec kialtnac vala,
Viadalhoz igen késűlnec vala,
Az bent Attya tēden kőstőc ál vala,
Nagy bēp könyörgéseckel imád vala.

Iutanac töréshőz nagy siualkodua,
Rőtenetes viadallyoc indula,
Kēt fel törésen egy mast vaghya vala,
Sűrő puska lővés czatogás vala.

Veszedelem öldöklés olly nagy vala,
Kēt fel lővéstől vgyan omol vala,
Hatúl ostromra Töröket vaghyác vala,
Lővic egymast vaghyác vgy hanttyác vala.

Olly nagy sűrőn az falt mind körül hághiác,
Laitoryákat serénkődnec támasztyác,
Az soc horgot törésnec fel akasztyác,
Kin Pogánoc sűrőn az Kőfalt hághiác.

Dőnténec fokról köuet és forralt faggyat,
Gerendákat fokról nyakokban le hanyanac,
Laitoriákról hűlnac Törökec halnac,
Ha egy esic ketten helyére haghnac.

Az fokon törősen erősen vínac,
Vitézec az foccafaggal nem birnac,
Az kemény hagyigalásban faradnac,
Törőkec nagy fokban fokra fel hághnac.

Nagy foc helyen az fokon sirnac rinac,
Néhólt kedig segítségét kiáltnac,
Dardákkal az fokon egymást tágóllýác,
Nyakra főre egymást le tafigallyác.

Az Vaida vitézőket vgy nogattyá,
Gyakran Pogánt az Várból ki haitattyá,
De az Czafár meg ostromnac vágattyá,
Napestig viadal ostromon mind tartà.

Veczernekort Czafár népét haitatà,
Minden rendet ostromnac vágattatà,
Egész hada mind ostromnac rohána,
Kegyerlen halál viadal vyiúla.

Az magyaroc fokban ot meg halínac,
Nagy lövestől helt rendet nem alhatnac,
Az eggyic vártárol meg futamanac,
Az Törőkec az várban rohanánac.

Laptákkal házakat gyúttýác égetnec,
Az fokra zablókat Törőkec reuéc,
Az Magyaroc mint egy hólt eleuenec,
Meg bodúltac futnac el veset esec.

Ianos Vaida biztattyá az Bánokat,
Batoríttya meg róttent Magyarokat,

Vaida bán meg esmeréc magokat,
Iesult velőc Vaida gyakran kiáltat.

Czudaképpen Törökre rohanánac,
Sűrő Törökben fokat le vagánac,
Hólt eleven testeken két fél vínac,
Sebtől Törökec egymásra omlánac.

Ebt látac Törökec meg futamánac,
Törésen meg toltanac borulánac,
Sorotságban fokban tapotátánac,
Magyaroktól fokban le vagatánac.

Rettenetős Töröc mint remül vala,
Mint az futo barmot vgy vaghyác vala,
Fokról az árokban begdősne vala,
Nyakra főre Zaflostul hánnyac vala.

Törésen Töröket ki vaghyác vala,
Ben reket Töröket vgy fogdósác vala,
Kerebesec egymásra haittyác vala,
Házakat kölséggel óltattyác vala,

Az Sántzokra vitézec ki viténe,
Kit érhetne vzésben mindent ölne,
Algyu gyuto lyukát beggel be verne,
Sántzot, port, algyu berbamot égetne.

Mind estueig bőrný viadal vala,
Nyíllal Czaſar mellyét meg löttéc vala,
Kin Törökec inkább remültéc vala,
Estue Magyaroc várban mentec vala.

Imè éiye! Pogánoc indulánac,
Nagy soc sebest haiókra be rackánac,
Vgy fűnác mint ha vtánnoc volnánac,
Sarnoban Czaßárral be baladánac.
Nagy soc fatort Algyukat ot hagyánac,
Mas nap reggel Magyaroc ki állánac,
Nagy soc drága berßamot be hordánac,
Az nagy nyereségön halát adánac.

Ezen Czaßar Sarnoban butúl vala,
Segyent kárt Vaida miat vallot vala,
Merget innya nagy buaban kér vala,
Hida Czaßárnac mind el oßlot vala.

Várat Vaida erősen építette,
Sebe seket nagy bēpen be kötette,
Az Sántzokat be vonatà rőtette,
Az soc holt testöt mind el temertette.

Istennec nagy hatalma mindenökben,
Az kit akar meg tarthat minden elen,
Hatalmát nem adgya senki kezében,
Segyennei segyent tétethet keuellyen.

Czuda nagy betegség Vaidára állà,
Az nagy viúásban meg épedet vala,
Kialtástól melyye meg bārat vala,
Gyakor viúásban vere apat vala.

Téuéc az Haióra haza hozzàc vala,
Igen nehezödéc Zemlyent meg hala,

Nagy

Nagy sírás ohaitás körülé vala,
Minden rendbeli nép sír szokog vala.

Onnan Gyula feyér uárban be hozác,
Asszony tárfa két szép fia meg látác,
Sírnat magokat halálnac boczátác,
Egy kő Koporsóban testét be rakác.

Rola énekben teők emléközerőt,
Keferülöm bánom Magyar nemzetöt,
Isten adgyon meg olly io feyedelmet,
Ótalmazza az nyomorúlt nemzetöt.

Irtac ezer négy száz és ötuen hatban,
Ianos Vaida hogy meg hala Zemlyenben,
Két fiáról szóloc más Cronikámban,
Mint szolgálta ezökis az oríságban.

Máslodic részének vége.

Követközicez Historiás éneknek harmadic része.

TERTIA

TERTIA PARS.

Iam longas per fines mundi volat mors Io-
annis de Hunyad, et Turcarum Cæsaris fugiti-
ua, Regem animatum, ac sic rediit Hungari-
am, lustrans Albellem et castra Cæsaris reli-
ctam.

IMè örül mind az egész Keresztység,
Machumeten eset szerenczétlenség,
Czaár nagy ereyén illy nagy kissebég,
Pör had miat veretöt illy nagy felleég.

Azon Láslo Király meg bizakodéc,
Ellensége Czaár hogy meg veretéc,
Ianos Vaida ez világból ki muléc,
Láslo Király meg haza pironkodéc.

Meg maradà az Vaidánac két fia,
Kikre állà az Attyoknac nagy gongya,
Az Országac fő tísti és fő háza,
Kit soc fő Wrackoron somiuhoza.

Lás melly késülettel Király indula,
Duna vizén iöue Budában állà,
Futakban egy gyűlést tétetöt vala,
Hogy mindent végezzen Ország iauára,
Oda Wrac Nemősec be gyűlénec,
Vaida fia Láslo, nagy lép seregec,

Vannac Wrack körülé io vitézec,

Könetöye Attya termésetinec,

Nagy io keduel az Király ötet vöüé,

Attya io fogallattyát meg köböne,

Nagy szép sóckal Vaida fiát vduözlé,

Io Attyánál Isten nagyobra vigye.

Gazdaságra nagy gongya Vaida fiánac,

Az Királlyal Feyér várban szállánac,

Czudál Király romlásán Feyér várnac,

Tétoua iár Tábor helyén Czaßárnac.

Az Királlyal olly nagy vigan éllénec,

Soc io hordót Szerem mustyáual tölténec,

Szép halakat Vadat madarat éßnec,

Wrack Vaida fiára irigykőd nec.

Söt Garai Láslo felre föllita,

Vaida finac Garai imeßt monda,

Hid meg fiam fölloc én minden iódra,

Lás dolgodhoz visély gondot magadra.

Patuarban hadgy beket gazdaságodnac,

Érd végét halállal Vldric Ispánnac,

Gyakran rád föl be arúl az Királynac,

Röuid nap meg ölnec auagy meg fognac.

Ez oka ide iöüésénec Királynac,

Királyyal it Német Keresztes hadnac,

Wra nem leß te szép vég házaidnac,

Igy fizetic fogallattyát Attyádnac.

Rendellyed czac iol dolgod folgaiddal,
Ne gondolly fiam semmit az Királlyal,
Ved eleit halálodnac halállal,
Melléd támadoc mind az Magyarokkal.

Fogad meg tanáczom nagy iódra leßen,
Hallà Lásflo meg somorodéc ezen,
Io folgait hagy a legyenec kéßen,
Várasból iónénec be kapu közben.

Imè más nap bent Márton napya vala,
Ezer négy száz és ötuen harban vala,
Vaidafi Vldric Ispánhoz ment vala,
Vldric Ispánt Lásflo meg ölte vala.

Nagy rémulés lön Nándor feyér várban,
Királlyal az Wrac borultac házban,
Német Magyar egymásra támadásban,
Vaida finac véres Tör ő markában.

Ezön Király fél vala az Wrackal,
Soc io vitezlő nép Vaida fiával,
Kapukat állattya io Drabántiual,
Vár piatza rakua io folgaiual.

Soc lép főual házból Király fől vala,
Németül Magyarul kialttya vala,
Vaida finac ebből kegyelme volna,
Minden ember latsodnéc le állana.

Meg állà Vaidafi Kiraly bauánac,
Köz emberec által sokat állánac,

Bekelséggel mindönöc maradoának,
Semmi bossút azért Láblón nem álnac.

Vég Tömös várban onnat Király indula,
Mert Vaidafi Királt kéretti vala,
Tömös várat szép vég hazát meg látnà,
Kiben öczét és Annyát tartta vala.

Nem kis háza azis te felsegednec,
Ki fő tísti volt Attyámnac hiuednec,
Kit kezekben hattál io gyermekinek,
Meg szolgálom Király te felsegednec.

Deréc haddal Király gyorsan indula,
Tömös várhoz hogy közöl iutot vala,
Szép seregöc az Kiralt váryác vala,
Tísféggel Királt fogattac vala.

Io Tutoroc az Vaida fiainac,
Vagyon gongya io Silágyi Mihálnac,
Nagy szépen bol az Vaidáne asbbonnac,
Könyörögyen fiaiért az Királynac.

Veue Asbony mellé két szép gyermekét,
Az Királynac így kezde könyörgését,
Felseged gondollya iól meg holt hiuét,
Töle marat en vén özuegy feyemet.

Olly kegyelmet vároc te felsegedtől,
Kegyelmes légy, édes fiam vétkérol,
Valakinec eset ez tanaczából,
Nem mielte tudom asb ömagától.

Legyen

Legyen hiued mint az meg hólt io Attya,
Ki sóc vérét felségedért hullatta,
Bőre vapás seb mia mint egy rosta,
Országodert halalát ő nem bánta.

Az en vénségemet kérlec tekinczed,
Es vén feyem magtalana ne tegyed,
Ha így eset az Istent meg tekinczed,
Attyád fia halalát el feleiczed.

Tőn à Király erre igen szép válašt,
Meg ölelé asšont és két magzattyát,
Vgy birhalsa bekéuel szép országát,
Hogy azért nem bántya Vaida két fiát.

Meg esküüec Király Vaida fiaknac,
Vaida fiac visšont Láslo Királynac,
Hogy hűléggel lešne mint Attyafiác,
Mint šinten kie egy Attyától šarmaztae.

Olly nagy vigafágoc immáron vala,
Két Vaidafi Attyokért gyasšban vala,
Két veres Nest Bárson subát hozatà,
Király az Vaidafiakra adatà.

Rőuid nap Király Budában be šállà,
Vaida fiát Láslot nagy vigan tarttya,
Kit az Wrac olly igen bännac vala,
Gyakran Királynac rea šólnac vala.

Sőt Garai Láslo hogy Ipa vala,
Vaidafinál Leanya ieg, ben vala,

Vaidafi Garaihoz bizic vala,
Bamfi Pál, harmad Miklós Vaida vala.

Imè Királynac ezec főlnac vala,
Mind vntalan Királt izgattyác vala,
Ha Király dolgára ra nem gondolna,
Mint az Vldric Ispán ő is vgy iárna.

Olly nagy czudanc hogy felféged nem láttya
Feyér várban Attyádfia mint iárà,
Czac newel az felféged Király sága,
De ennec iár az orßagnac nagy hafna.

Az foc főnac végre Király helt adat vala,
Meg holt Attyáfia cßében iutot vala.

Kit főuéből Király ki vetet vala,
Wrackal tanáczbà végezet vala,

Nám Garai Veyét foga befédre,
Lépyél alá visely gondot vegekre,
Őczédet hiuafsad gyorsan helyyedben,
Hogy ne legyen Király hozzád kéttségben.

Nem kétleges Vaidafi Garaiban,
Őczét Mattyást hiuatà fel vduarban,
Io tanáczi táuul fép vég házakban,
Affßony kifseb fiát kéri firtában.

Iol meg lálsad édes fiam menteder,
Halálkor Attyátoc kére engemer,
Hogy soha egysers mind az kettőtöket,
Vduarban ne boczáfsalac tütöket.

Semmikeppen Affony meg nem tartharà,
Bátya bauát Mattyás inkább fogada,
Nagy sietve Budára ő fel iuta,
Ottan Battyrát Király meg fogattara.

De nem tudgya Mattyás, battya fogagát,
Sem Wraknac ellenec álnakfagát,
Kapác Mattyást egy házban el be zárlác,
Io solgai nagy banattal ohaitác.

Egy néhány Wrac vitézec valánac,
Ha eleget volnánac támadnánac,
Meg mondom neuőket egy nehanyánac,
Kic Vaida fiackal meg fogatánac.

Horuát kettő nekic neuőc, Pál vala,
Nagy Wr mind az kettő io vitez vala,
Bodo Gaspár, gazdag mod Rátz György vala,
Io vitez Rozgoni Sebestyén vala.

Vitez Kanisai Láslo Bán vala,
Vitez Német Fradnohár hered vala,
Mindenic io vitez gazdag wr vala,
Ezeket külön házban zártac vala.

Nám fokságoknac már harmad napya vala,
Az nap immár alà ballásban vala,
Budai tanáczit Király hiuatta vala,
Vaida fi Láslot kezekben atta vala.

Iuta Miklos Vaida ő solgaiual,
Láslo kezét meg kötéc egy istrangal,

Eris palotához viűéc gyorsasággal,
Soc io vitez nezi nagy ohaitálsal.

Im feyőket minnyaian le haitottác,
Sirattyác kezeket őűue kulczoltác,
Terdpletéc hároműor nyakát vagác,
Nyaka el nem űakada Vaida finac.

Az földre le dőle sokan kialtyác,
Tőruéntelenség ha negyedűer vaghyác,
Hallyátoc czudaiát bizonynyal iryác,
Tudom sokan nem hiűic meg czuffollyác.

De imè nagy sebben talpra fel állà,
Hoherneűol nem tőruény többé vághya,
űegény botléc ő ruhayát meg nyoma,
Magát nem birhatà földre borula.

Erőűsen az űrac hohért nogattyác,
Erye végét gyorsan kezdet dalgánac,
Hohér nyakát el vagà Vaida finac,
Testét fogác Bakaczimban takarác.

Támadáűhoz űegény kőűség kőű vala,
űántalan kapás az hegyről be fűt vala,
űent Győrgy piatzára mind futnac vala,
De űegény Vaidafi már el kőűt vala.

Téűec testét harminűz ket vitezekűűz,
Kiket Sigmond halállal haità kézűhez,
Pélđa neűtec Német Tőűőc kezűűz,
Keűűs bűűnert haláltoc megyen végűűz.

Vén Istuán wr tornyanál egy ò házban,
Vaida fiát Mattyást tarttyác fogfágban,
Töb wrakat czac felötte más házban,
Örzöc vannac wrakhoz io bándékban.

Röuid bõual köbötöc így végezénec,
Ket vég gyolczot ingöknec be vetnénc,
Gyolczon az éiyel kierebkenénc,
Mind örzöckel az Wrac el bõkénec.

Czac hazokban nagy gyorsan sieténec,
Király hiueiben sokat ölenec,
Tamadanac Silágyihoz menénec,
Király ellen támaduán égeténec.

Ország berént nagy haddal iárnac vala,
Hatalmokban ország job része vala,
Nagy erőuel Erdelyben mentec vala,
Egész Erdélyseget foglaltac vala.

Röttene meg Király az Wrac dolgán,
Ezer négy báz irtac az ötuen nyolczban,
Vid napyan el bõkéc Király hainálban,
Mattyást vele viue Béczben fogfágban.

Vy pártolás támada ez Országban,
Vaida fiakért bép tartományokban,
Láslo Király halgat Bécznec várában,
Nem mér iöni Wraktól ez országban.

Mene Király Czeh országba Pragába,
Pogebradi György az helytartóságban.

Ország gongyát magadban vessed hánnyad,
Fiad szabadulását velőnc foghyad.

Veué Ábony beűdöket io neuőn,
Mit kéuánnac engedelmes mindenben,
Gazdag földöt keáltanà végekben,
Soc vitéz Rátz gyűle Karánsebesben.

Az Boznaság Törőc előtt fút vala,
Iaitza várat Törőc meg vőtte vala,
Ennec fő fő népe földra iút vala,
Magyar, Horuát nagy támadásban vala.

Rokomászon Tisban inner Ballánac,
Nagy erővel az két Bánoc valánac,
Nagy Wrakat melleiőc hiuatánac,
Ország iouára mindennec bolánac.

Egy néhányat meg mondoc az Wrakban,
Kic iámboroc valánac ez országban,
Io Szilágyi Mihály, Batori Istuán,
Kanizai Láslo, Maroti Istuán.

György, Bot András, és Szapollai Istuán,
Homonnai Simon, Hagymási Istuán,
Szent Miklósi Pangrátz, és Gelert Istuán,
Ország Mihály, és Rozgoni Sebestyén.

Ember io vitéz Szekel Tamás vala,
Dotzi Peter, és Czaki Ferentz vala.
Törőc Ambrús, és Szent Vidi György vala,
Péczi es Czanádi két püspök vala.

Mind

Mind egy tanáczon az Wrac valánac,
Vaidané Affonnac ezec vduarnac,
Az Királlyal ezec visbát vontanac,
Pest Városban nagy erővel ballánac.

Az ezer négy száz és ötven nyoltzban vala,
Ország gyűlése Pest városában vala,
Harom hitlen Wr Budában ben vala,
Miklós Vaida, Garai, Bámfí Pál vala.

Nam ezeknec Silágyi gletet adà,
Húz Wrac peczétí leuelen vala,
Sabad vroc hit alat írva vala,
Garai Láslo gyűlésre be ment vala.

Im az kölség felrohánt aít kialtya,
Legyen Mattyás, Vaida fia Királlyá,
Nám Attya is iól volgált ez országban,
Ki ellentból meg hallyon ez orában.

Meg retenebbűe az Garainac,
Miklós Hertze gnec és az Bámfí Pálnac,
Ha Wra lésen Mattyás Magyar országnac,
Meg torollya halálát ő Battyánac.

Az Silágyi meg érte felelmöket,
Mattyás képében nekic köté hitét,
Hogy Lásloért senki nem bántya őket,
Ők is ioua hagyác féltéc feyőket.

Tőnec nagy zendülést fel kiáltánac,
Az Istennec nagy halákat adánac,

Soc harangoc doboc trombitác zúgnac,
Algyu, taraszk, szakálosoc ropognac.

Vigan Mattyást Királyoknac kialtác,
Hirtlen Wrác-Buda várát meg adác,
Matyas Király samára el foglalác,
Silagyit ben Gubernatorul hagyác.

Melly hamar Pogebradi hogy est hallá,
Meg örüle raita imest gondola,
Vaidasfinac adna egy szép Leanyat,
Egy kertben küldé oktatá ő leanyát.

Az foghházat pogebradi nittatá,
Vaidasiát nagy fépen meg solitá,
Deaktságban io bölcz Vaidasi vala,
Deac nyeluen György Mattyással föl vala,

Czudálkozéc fégeny Mattyás ez dolgon,
Miért czeleködnéc Király ez modon,
Magában Vaidasi bizakodéc ez okon,
Pogebradi így kezde el ez dolgon.

Soká hántam vettem az te dolgodat,
Meg gondoltam gyámoltalanfágodat,
Barátom volt iol ismertem Attyádat,
Igen bánom te vén özuegy Anyádat.

Imé lassan mind addig bebellénec,
Hól Leany vala az kerben be menénec,
Leanya vala nagy gazdagon öltözec,
Pogebradi leánt inte oda iónec.

Czas hamar az Leán Attyához iutá,
Leanyát Vaidafinac meg mutatá,
Az Mattyásnac vele kezét fogatá,
Leány kőboruyát neki adatá.

Rolad fiam, Leanyom sokat boller,
Nem tudom édes fiam mikor látot,
Az ulti búueben meg bomorodot,
Minden embert éretted hátra hagyot.

En ream magadat fiam ha hinnéd,
Es leanyom te hozzád hittet vennéd,
Halálos fogfagodat el vethetnéd,
Attyád helyőt Attyád lönnéc tenéked.

De te Magyar Király lönnél aßt tönném,
Az Wrakat kit akarnál büntetném,
Auagy feyem, kinezemet el vetheném,
Ha akarnád ezön hitemet kötném.

Illy dolog fogolynac ő terméseti,
Mindenhöz keß miuel feyét mentheti,
Kezét adá hogy leanyat el vési,
Atyaságát mint io wránac vési.

Imé hamar Hopmester nec György bolar,
Konyhákon nagy forgodás zörgés vala,
Hall vakarás hagyma vagás nagy vala,
Hamar kazdag ebédöt berzöt vala.

Tön fogadást hittet ő Matkayánac,
György leanya ismet Vaida fiánac,

Nagy

Nagy örömben mind feyenként valánae,
Fogása tágulà ottan Mattyálnac.

Hamar Pogebradi az Czeh wrackal,
Moruában Straznikhoz ére nagy haddal,
Be szálla nagy vigan Vaidafiaual,
Magyaroc ott érec Mattyást Ipáual.

Wrac követségöket meg beálléc,
Sép édes befedekkel meg vdujózlec,
Czehec és Magyaroc el késülénec,
Nagy örömmel Budában be menénec.

Nagy szép aiándéki köst György neki adà,
Tizenhat ezer fegyuerest bámlalà,
Hat estendeig foglyokat meg adà,
Viue segítségül Budában hagyà.

Gyakran igeiben Mattyás Királynac,
Ez volt sine egyéb vendég hadánac,
Ezec az Királynac iol szolgálánac,
Est hittác Magyaroc Fekete hadnac.

Azon közben Király lakic Budában,
Wrac fottig vannak vißsa vonásban,
Az Ástalnál ösue kapnac haragban,
Soknac karyoc fái az vißsa vonásban.

Rola Királynac vala nagy banattya,
Német, Töröc határit mint dulattya,
Országánac vagyon nagy haboruya,
Olaß, Lengyele ez orßágot pusztittyá.

Igen szegény Király czac nevel birya,
Czac negy szegét pusztá tarhazanac láttya,
Soc panaszlo könyörgéset meg vonta,
Országának veszedelmét ióli láttya.

Aztalát Királynac bizonynyal iryác,
Soc ideig czac rouátra tartottác,
Mészárosnac addig pénzt nem adhattac,
Im maid hoznac lokaig így vontattác.

Meg busula Király ezeket latuán,
Kétséges végre is az Királyságban,
Ő feye nem lehet Coronazásban,
Mert Corona Frideric tarházában.

Le haitotta feyét egykor fir vala,
Vduára nincz igen szegyenli vala,
Ország Mihály ott forgolodic vala,
Mit első Király igen kérdezi vala.

Végre semét Király hallà meg törle,
Ország Mihálnac Király ebt felelé,
Bár az Isten ez világból ki vönné,
Illy szegyennei Budában ne élterne.

Soc hirt veszedelmet halloc földemben,
Ellenségim szaguldnac én földemben,
Vagyoclátod igen nagy szegénységben,
Czac az pusztá falt adátoc kezemben.

Töróc egy felől Szeremseget dullya,
Peter Groyát, Velentzét nyomorgattya,

H

Meg

Meg aratot buzát Gallyával hordgya,
Horuátoknac à szalmáját sem hadgya.

Rút kisébbség nekem ennnyit halgatnom,
Felföldet mint Német rontyaól tudom,
Az soc wy hirt czac meg sem számolhatom,
Az soc panasz láttya Isten elvntam.

Az orszag Mihály felele Királynac,
Io Kiraly keirec meg boczás Mihálnac,
Kirallya vagy tudod Magyar orszagnac,
Mire vallod temagadat kuldusnac.

Nem lehetné hirtelen otalommal,
Tégy nagy gyűlést hamar te orszagoddal,
Minden nemzeter hívás hamarfággal,
Ki nem iőne fenyeget meg botoddal.

Sommaya ez legyen te gyűlésednec,
Jelenczed meg orszagodnac ezeket,
Igen velsed nekic epefegődet,
Ne hadgyanac mind ezekben tégődet.

Az gyűlésből Nemőseket el boczasd,
Az Wrakat ebédre meg tartoztasd,
Kiralyfágod az főzézen meg mutasd,
Az Wrakat io boroddal meg itasd.

Legyen kapun soc fegyueres Czeh néped,
Io borodat az Wrakra kőbőnyed,
Kin mit kívánst bor mellet meg jelenczed,
Mindeniktől nagy sommát raitoc keryed.

Bár előbb a Bort en reám köszönned,
Negyven ezer forintom raitam keryed,
Az borotvis bator viánnam velsed,
Meg busuloc meg nem igirem neked.
Engem rántas ki asztaltól haragban,
Hogy már vitéz engem czonka toromban,
Meg sártzoloc az húsvét ezer forintban,
Nem sokkal több vagyon en tarházomban.

Nagy ió kedvel Király hallà köszönet,
Az vén embert nagy bépen meg ölelé,
Sommait mondà hogy meg teritene,
Imre Deakot Király hozzà inté.

Sies hamar ved ország Registromát,
Jegyezd mind ki belőle az Wrakat,
Vármegyeket és egyéb országitat,
Gyűlésre fejenként hiyad azokat.

Ennec iryad napját kis Asszony legyen,
Gyűlésnec okát meg értic mi legyen,
Ki nem ióne hitlentég alát legyen,
Minden ióyen mert nállam kedues lésen.

Melly gyűlésnec indulattya ez vala,
Kis Asszony napjára begyűltet vala,
Sántalan nép Pest mezeyén kin vala,
Magyar, Horuát, Tót, Rátz, Olah, Sás vala.

Egy beket hamar Király ot alkottatà,
Harom lépésre garadiczat csináltatà,

Pesti Mőgyes Templomban gyűlés vala,
A békét gazdagon be vontác vala.

Trántzelokon az Király által méne,
Nagy vduara külömb külömb nép vala,
Gyűlésben be méne békiben v̄le,
Nagy bēp bōual így lőn Király befēde.

Czendeségben legyen minden halgafson,
Hogy farastlac mindentőc meg boczáison,
Io neuen vessem tőlle ki it vagon,
Kíit ninczen arra is gondom vagon.

Attyám bōlgalattyát hísem tudgyátoc,
Fogságunkat hísem meg gondoltátoc,
Kiralytoknac engem valasztottátoc,
Minden ioual kir nekőc meg haláloc.

Soc vissza vonás régólta kőstetoc,
Mindennec bōloc erről meg bűnnyetec,
Ellenség kezéből előb ki v̄blec,
Mindent igazitoc oston kőstetoc.

Tudom soc felől ti nagy romlástokat,
Ellenségim égetic országomat,
Meg torlom raitoc nagy bōsbőségomat,
Meg épitem ti nagy pusztaságtokat.

Rōuid időn híueim meg lattyátoc,
Az ellenség előt maid nem lappagtac,
Arkot házatoc kőrnűl bár ne hanytác,
Házatokban nagy bekéuel nyughattoc.

Az Innepet bekér hatán váryatoc,
Furamoduán ruhatokban aluſtoc,
Ielőſben az határban kic lakocſtoc,
Horuát, Tót, Rátz, Olah, Sáfoc kic vattoc.
Czac az Iſten ne legyen én ellenem,
Nyiluan tudom hogy minden ellenſégem,
Iſten vtán ſemmi léſen ellenem,
Elöttetöc az en feyemet viſem.

Ezekről nagy gyorsan vgy gondollyatoc,
Velem egyyút minden dolgot foghyatoc,
Sűkſégemkor feyenként tamadgyatoc,
Hogy velem végre ſámot ne adgyatoc.

Sőtez napon en io hiueim intlec,
Kis ſanyaruſagot moſt fel vegyérec,
Ioſágtokból kők zéggel ſegélyerec,
Ez ſommáya gyűléſömnec rinéktec.

Azon meg zendűle minden nemzetség,
Meg iduözlec és kőſönéc ezöket,
Vigye nagyra Iſten te ſelſégedet,
Hogy killyeb verheſſed ſép végeidet.

Rendel io keduel feyenként fogadgyuc,
Mindnen kaput négy négy forintra royuc,
Felſégednec hamar beſolgaltattyuc,
Magunkat is ſemmiből meg nem vonſuc.

Igen hamar az orſág mind el oſlá,
Meg vruſt eiſényöc ſietnec haza,

Az Király is Templomból ki indula,
Negyuenhat Wrat ebédre hiuata.

Soc vigfággal Wratat Király tarttya,
Erseköket, Púspéköket kénállya,
Vagyon Pap Wratnac nagy vigafága,
Nem tudgyác aſt hogy tarſolyoc meg bánnya.

Rendel Király az Bort kezde köſönni,
Tántz éneket nem iól kezde mondani,
Papoc nem kezdénec vigan lakhatni,
Az notayát kezdéc öök nehezelni.

Az Wratat Király mind el ſemlele,
Egy pohár borát Király kezében viue,
Orſág Mihályra előſet köſöne,
Az bor mellet Király imeſt beſéle.

Ez bort az feyében Mihály meg igyad,
Negyuen ezer forintod nekem adgyad,
Nyolczad napra Budában aſt be hozzad,
Addig léſen Czonka torom te házad.

Le haita feyét Mihály nagy buában,
Sugua mongya ninaczen ő tarhazaban,
Hallà Király riáſtà haragyában,
Hamar veſſéc nyackal Czónka toromban.

Ime Mihált aſtaltól ki randítác,
Vonſác Czonka toromban hogy taſiczác,
Háttra néz hóltig könyőreg Kiralynac,
Mit adhatoc adoc mint io ſiamnac.

Czac ne vettes engem Czonka toromban,
Meg sartzolod az húsz ezer forintban,
Nyóltzad nápra be hozatom Budában,
Meg hadgy ezön ninczen több én Tarházambá.
Tön kegyelmet Király Mihály kértére,
Országot vltéré ismet helyyére,
Rendelaz Wrakra mind bort kössöne,
Kin mit kérek mindenre meg igire.

Az Királynac lón hamar nagy sommáya,
Nagy ssep böckal Király Wraknac mongya,
Meg lattya toc nem vessem az Kartyára,
Hanem költem Országoc ótalmára.

Meg adom jóuendöben pénzeteket,
Ezen adom irásom peczétémet,
Mar el boczátlac mint jó hiueimet,
Isten tarczon meg feyenként tióket.

CERTAMEN REGIS AD COLPEN ET
Sanctum Demetrium incipit.

QVARTA PARS.

Natus Ioannis necatur, & victus fertur
Mathias & coronatur, Ambrosius de Ger-
chyen, Magnifico domino suo Gasparo Dru-
geth de Homonna, in Hungaria condebat. iam
Polonicas & Casimiri tentauit res, & victor
rediit.

redje, iam strennuas Arcis Sabatz debellat mu-
nitiones: hunc Veneciam vergens, arguit iam
Noritiam, refrenat & Viennam.

NEm késc az Király Taborban állà,
Nagy paranczal mindent hivat hadába,
Porrà tébi ki marad ő hazába,
Immár megyec bioten vagyoc vramba.
Az ki hallya siet nagy gyorsasaggal,
Szerelmében Király után hadáual,
Machomet meg vötte Colpét nagy hatalmáual,
Szent Demetert töreti álgyuual.

Tisán Dunán foc élelt vísnec vala,
Sietféggel ő hadat vísi vala,
Szent Demeter is immár el költ vala,
Czaár hada Colpen varanál vala,

Vala Miklós Vaida hadban Királlyal,
Lofontzi Benedec, Silágyi Mihál,
Kanizai Láslo. és Bánfi Antal,
Homonnai Simon, io Paxi Mihál.

Somi Iosá, vitéz Bathori Istuán,
Gegluut György, és Szapolai Istuán,
Brólo Peter, és az Hagymási Istuán,
Skel Thamás, vitéz Maroti Istuán.

Io Bot András, és Hederuári Lörintz,
Rozgoni Sebestyén, és Hampo Ferentz,

Prini

Prini Istuán, és vitéz Czaki Ferentz,
Dorzi Peter, és vala Pekri Ferentz.

Ott Garai Láslo, Patorzi Albért,
Beroſti Istuán, és S'ékel Ianos vala,
Tali Iános, és Török Istuán vala,
Az Banfi Pál, és Hertzeg Istuán vala.

Az Czaſárral Király ám ſembe ſállá,
Ezer négy ſáz és nyoltzuan négyben vala,
Az viadal ſent Mathe eſtin vala,
Harmintz két Wr egy egy Záſloulal vala.

Népe Czeh fegyueres tizenhat ezer vala,
Azoknac harmintz két Záſloyoc vala,
Királlyé, az Attyától marat vala,
Az Törökök záſlót eſmeric vala,

Nagy ſép gyalog népe húſ ezer vala,
Ennec negyuen záſloya nagy ſép vala,
Tatár paiſoc viadalhoz ſoc vala,
György Deſpot is ſegitſégül iőt vala.

Io Silagyi, Kanifai forgódnac,
Mindent helyére ſeregben állatnac,
Nagy fel ſóual Ieſuſt ők kialtánac,
Vitéz Wrac Király kerül forgódnac.

Siualkoduán két felől indulánac,
Sántalan Pogánſág Allát kialtánac,
Biztattyác az Wrac ſolnac Királynac,
Király nagy haraggal ſól az Wracnac.

Nem vélteké engem Feyedelemnec,
Nám vgy bóltoc nekein mint egy gyermeknec,
Meg lattátoc maidanen mit miuelec,
Kic iámboroc vattoc aßt miuellyetec.

Elegy ódóc Kereßtyén had Pogánnal,
Mattyás Király kiált olly nagy torockal,
Vitézec legyetec nagy batorfaggal,
Minket Isten ma meg lát nagy foc ióckal.

Czoda hangos száua mint egy trombita,
Az Wracat igen nogattyá vala,
Bator síue vérontásra io vala,
Sörény erős az Pogánt vághya vala.

Az víkőzet reggel kezdetőt vala,
Sebős Pogán hal es hulton húl vala,
Király mellett Wrac forgódnac vala,
Az Pogán had igen meg bódúlt vala.

Törökóc vesénec meg futamánac,
Machomettel sokan el szálladánac,
Sép hadi berßamot mind el hagyánac,
Sokan foglya esénec meg halánac.

Vr Isten nec Király nagy halat adá,
Had vítra hely ön ő térden imád vala,
Melly Isten hatalmáual latta vala,
Illy nagy világ birót ő meg vert vala.

Rakodanac meg az nyert gazdagfaggal,
Colpent, Szent Demetert nagy hatalmáual,

Meg

Meg tőré megveue nagy viadallal,
Soc foglya esec ott is nagy gazdagfaggal.
Epiteté az két Várást erősen,
Egy falkát ott hagyà Király népében,
Despot Istuánt hagyà erős Colpenben,
Hogy boldgallyon és vigyázzon az vegben.

Taboráual Király haza indula,
Futakról az Wrakat el boczátà,
Nagy szép főual az Wrakat meg áldà,
Egyheyoc sincz, Istennec halat adà.

Vduaráual, őmaga szép hadáual,
Király Budába állà nagy vighfaggal,
Ez országban imadnac ohairálsal,
Isten Kiralt berekse több soc jóckal.

Iuta Posomból György Prepost Királyhoz,
Felföld könyörög latnà országához,
Német mia begény nyomorultakhoz,
Közel fekszik Német tábor Posonhoz.

Nagy haraggal György Prepostnac állt mő-
Elég eddig, sies hamar Posomba, (da,
Hólnap induloc lébec enis útamba,
Meg keresem rontoim országomba.

Czac hamar siet Király kéfűle,
Közel való Wraknac el izene,
Mindenic Wt hamar melleye iőne,
Pest mezőn Taborba dobot üttere.

Tabora az vton neki gyűl vala,
Rozgoni Sebestyén hadnagya vala,
Német tábor Posonhoz közel vala,
Rimai Czaſar képe Hanz Gröff vala.

Vagyon Német kártya kotzka iadzásban,
Igen láknac, éſnec iſnac hainálban,
Hiuős vagyon ſokan búttac ſalmában,
Vala ſinten ſent Lukáts nap tayában.

Sóskuti György elől iaroban vala,
Két ezer Louagnac Hadnagya vala,
Soc nyeluet György, Királynac küldöt vala,
Kikből Király moident meg értöt vala.

Fene ſóual Király Györgynec izene,
Ne tartoznéc ſietne menten menne,
Mihelt iútna ottan oſtromot tönne,
Semmit nem mulatná ő is ot lönne.

Elöl iarót Német ſtraſa hogy látà,
Straſa hirt tön, à Tábor meg zaidula,
Elés ſekér tétoua meg indula,
Dobot vtenec Fegyvert zörgetnec vala.

Ruualkodéc elől iaro ſaguldua,
Tábor kaput erőſſen meg oſtromlà,
Ruſſit György Poſomból hamar el iutà,
Mind az két György vannac erős oſtromba.

Tabora Királynac hamar érkezéc,
Louagh, gyalog erős oſtromnac eſéc,

Igen

Igen lőnec két felől hálnac vesznec,
Tabort meg gyutác soc fekerec éghnec.

Vég ostromot Király igen kiáltja,
Ómaga is ostromon igen ví vala,
Kegyekenül Tabort körül vitattja,
Nagy soc kaput Taboron gyalog nyitá.

Reggel erős ostrom kezdetet vala,
Dél vitan immáran Egy ora vala,
Kemény ostrom tartá soc nép meg halá,
Király hada Táborba be rohaná.

Meg bodultac Németec futamánac,
Igen vaghyác Magyaroc siualkodnac,
Soc ezert bennec fegyuerrelle vagánac,
Nem sokan hir mondóc elballadánac.

Az Hanz Groffal soc Németet fogánac,
Király hagyá köz foglyot le vaghyanac,
Sűrő kútyát Taborban fel gyútczanac,
Soc fő Németet tűzben be hanyánac.

Tud meg okat, Király mongya az Groffnac
Tűzzel fizetóc en az koborlóknac,
Ha égetóc méltó tűzben hallyanac,
Ha elballatz mond meg Német Czaárnac.

Iára Király ott is nagy nyereséggel,
Bécz országot dulará nagy égetéssel,
Mindent ilet nem gondol semmi rendel,
Az kölczönt így adá Király meg ezzel.

Adà hálár az Menybeli Istenec,
Órúl vigad nagy bép nyereségeknec,
Gazdaglaga öregbúl vitézinec,
Térénec nagy vigan haza iőuénec.

Soc panasz erkőzéc hamar eleiben,
Haborodéc meg busúlt elmeiében,
Nem nyughatéc Despot Istuán Colpenben,
Szeremi Rátzoc mia vagyon veszelben.

Erre Király követőknek felele,
Nám nem fáradhat louagimnac veritéke,
Gyalogimnac el kopot talpa bőre,
Lattyátoc immáran maid iőtűnc Télre.

Tudom vagyoc Király, azért meg leltec,
Vér hullásom sem erős Telt nem nézéc,
Induloc minden segítséggel lébec,
Meg ótalmazlac nyomorúlt begényec.

Czac hamar Budáról meg Pestre kele,
Louag, gyalog Hagnagyokat be gyűte,
Kés hadat soc bép sóckal el késíte,
Hadánac bebedét Király így kezdé.

OEn azon kerlec berelmes vitézim,
Munkát ne bánnyátoc en io hincim,
Eggyút vitézkődgyúnc en io Nemzetim,
Ti lébec végre is az en barátim.

Raita kerlec meg ne haborodgyatoc,
Lattyá Isten fánom mint fáradtatoc,

Lám en is veletőc egyyűt fáradóc,
Hasznos faratfagot meg ne vonnyátóc.

Olly io berenczenc volt minden igyünkben,
Hirűnc vagyon ez föld kereksegeben,
Ket Czabart meg vertűnc ez estendőben,
Kit egy Király sem miuelt mi földünkben.

Nemessec kic vattoc mind wrrà téslec,
Kic parastoc vattoc meg nemesilec,
Minden iasaimat adom tinęktec,
Dobot vısetec vgymond ereggyetec,

Az Doboc Trombitac meg zöndülénec,
Nagy bęp zaflokat mind meg erefténec,
Soc Tarask, Algyúckal Dunán eueznec,
Nagy faratfaggal mind el eredénec.

Tőn nagy paranczolaft az nagy Wraknac,
Hogy leuele latuán mind indullyanac,
Gyorsan vgy ionénec mint ha vınánac,
Immár megyec binten vtamban vagyoc.

Wrac hallac nágy gyorsan eredénec,
Király vtán bęp haddal sieténec,
Bacz megyéből Szeremsegeben érenec,
Ott nyugalmat adà Király népénec.

Rátz orşagra Silagyit el boczatà,
Tűzzel vassal igen meg pusztatà,
Egesz Bolgár orşagot el rablatà,
Sántalan Rátzot Király le vagatà.

Az Király Boznába hadát el inditá,
Feyervárból nagy Algyukat hozatá,
Kit Czaſártól Király Attya nyert vala,
Erős laitzá várat Király meg ſállá.

Mint hogy Nyárban ſép meleg vődő vala,
Serenczeye minden dolgában vala,
Erős laitzát igen löueti vala,
Eiyl nappal lövés nem tágúl vala.

Busultac Törökec ben az löueſtől,
Vártát nem ohattyác ſoc kő dőléſtől,
Segitſéget nem várnac Machumettől,
Mert iol tudgyác mint tart Mattyás Királtól.

Ronta falát környül laitzá varánac,
Egy erős Tornya fen laitzá varánac,
Tornyat hiyác Horuát nyeluen Zolatimnac,
Az teteyén nagy ſép Záſlóc lobagnac.

Olaſ vala Pattantyufa Királynac,
Meg fenyité véget érye Toronnac,
Algyús hallà hamar eſſéc algyúknac,
Igazita Algyukat mind Zolatimnac.

Soc Algyuc ki ſülénec Tornyor találac,
Nagy réſe el dőle erős Toronnac,
Záſlóc Töröckel kő közzé forgánac,
Allo ſeregben kitől ſokan hálnac.

Irtac ezer négy ſáz és hatuan nyoltzban,
Szent Kelemen napyán lön meg ſállásban,

Tizen

Tizen harmad napig tőré buuában,
Szent Miklós estin vala már délkorban.

Vala főrnnyű tőrése az laitzánac,
Király ostromot kiáltat hadánac,
Louag gyalog késűl deréc ostromnac,
Tőrőc, Rátz ben kőstőc meg hasonlánac.

Siualkodnac kőrnnyűl lefust kiálnac,
Kőstőc Király mindent nogat vinánac,
Sőt egy Zászlót tőuel fel fordítánac,
Várból Királynac hamar sőt adánac.

De az Király saukokat meg sem hallà,
Erős ostromnac Várban rohanánac,
Soc vitéz Pogán viuásban meg halánac,
Sokat bennec vitézec meg fogánac.

Ezön Király Istennec halát adà,
Mindönnel tēden álua imáttatà,
Hogy Pogán bottyát Isten kezében attà,
Gazdagságot Király nagyot nyert vala.

Gerendáckal és nagy hánt rakassockal,
Iaitzát épiteté minden berfámmal,
Kis Karáczon napján az nagy Wrackal,
Budában be állà nagy vigafággal.

Háza gazdagsággal öltözue vala,
Mert nagy sēpsēget hadakban nyert vala,
Nagy vduara külőmb külőmb nép vala,
Hadat le ballitta nyugottya vala.

Eorúl vigad nagy Wrackal Budában,
Soc vendég nép kezdé ióni vduarban,
Mind két Czaár tölle rötteg hazában,
Várat, váraft épitet haráriban.

Rettenetes Tél, olly nagy hò löt vala,
Egymást hoból bombedfág alsác vala,
Szent György napig az hò mint tartot vala,
Nyárban nagy bõúfég mindenben löt vala.

Czodálkozik minden nép Serenczeyén,
Istentől adatot nagy bölcseségén,
Olly nagy Arviz löt vala Szeremségben,
Harmadeuig nagy Arviz Nyárban Télben.

Hazában Szeremség lakic bekéuel,
Nagy víztől Töróc nem mehet végekben,
Végeg bíznac Mattyás vitezségében,
Mert hada kés mint húzot ly kezében.

Imè Törüént nagy octauát inditá,
Ómaga is az Törüénben vl vala,
Hamisnac haladéc nem lében vala,
Aft mingyarást kapyác búnteric vala.

Igaz itketót réret mindennec,
Nincz válogatásza semmi semélynec,
Nagy ssep moddal mindenec meg bekélnec,
Soc baborúc mind le czendesedénec.

Ezön czodal Világ biro két Czaár,
Hogy egy lftu közöttóc efső Király,

Elő esteendeyében ő hadáual,
Mind két Czaárt meg verte hatalmáual.

Nagy iő búuel vannac Wrac Mattyáshoz,
Kic halgatnac mint Berelmes Attyokhoz,
Mit paranczol io keduel kéfec ahoz.
Ellenség ellen orság ótalmához.

Mindönben nagy Berenczéye Királnac,
Gazdagfággal Bányác nyilatkozánc,
Bányáóc nagy foc Aranyat találánac,
Hogy nem ideyőkben töb Királ'yoknac,

Az Bornac, Buzánac böczi nem vala,
Mindenféle barom bőüléggel vala,
Póroknakis foc Arany pénzöc vala,
So feyér és Vafis sikeres vala.

Gazdagfága nagy Wraknac Arannyal,
Környül valo nemzet nézi czudáual,
Sép orságit Király Berenczaiaual,
Meg áldotta Isten népét foc jóckal.

Nagy foc vgye dolga ez vő közetben,
Irtac ezer száz és hatuan egyben,
Egy gyűlést tétete Király Segedben,
Wy vduarban mindent hirdet gyűlésben.

Im az gyűlés Pinkösd masod napyán vala,
Szent Demeter Templomában ben vala,
Király magas főkben gyűlésben állà,
Minden halgatnà orságánac bóla.

Faratságát ki ki most meg boczálsa,
Gyűlésünket az Wra Isten meg álgya,
Mit végezünk véghöz vigyúc azt adgya,
Legyen Mennyei Wraac akarattya.

Immár vagy on négy Eftendei annac,
Hogy Királlya vagyoc Magyar országac,
Nagy kisebbség nekem ti Királytoknac,
Hogy nem vagyoc Wra Coronatoknac.

Coronámat ingyen sem említötök,
Talám Frideric Czaárnac engedtetök,
Vagy ninczené Feyedelmetök nektek,
Ha semmit nem fog vala lép bebedtök.

Országomban minden nemzet késűllyen,
Sent Iuán hónac masod napyán it legyen,
Istennec hatalma pattantyúm legyen,
Elöttetök lébec senki ne fellyen.

De ez akaratom iroc Czaárnac,
Coronamért megyec ő Tarhazára,
Tűzzel vassal támadoc országára,
Algyút visötök keritet Varasira.

Ország hallà nagy zöngéssel kialtya,
Solgalunc Felséged bizony meg láttya,
Ha annac nem ál mint Felséged kéuánnya,
Kébec vagyunc feyenként halni raita.

Meg aldà országát mind el boczáta,
Budában az Király ottan beállà,

Gonos neuon Czaár az leuelet látà,
Köuetöket igen meg pirongatà,
Az Coronát hogy birnà nem tagadà,
Haragában illy leuelet iratà,

Astirod hogy bolgálb Czaárfagomnac,
Böczülötöt tébez méltosagomnac,
Rendit Menyből tartod hiuatalomnac,
Másfelől irb leueledben bolondnac.

Söt emléköstertez te fogadásomra,
Nem fogattam Coronát meg adasra,
Köteles vagyoc az te ótalmadra,
Nám temagad nem kénstéritez arra.

Penig közöm vagyon te Coronádhöz,
Idöuel közel megyec Országodhoz,
Nem vagy barátom hogy ionél házamhoz,
Mert ha iöbberencze neked gonost hoz.

Az te bolgالاتod nélkül lehetec,
Az Coronát meg sem küldöm teneked,
Bár házamat ha bánod meg kereszed,
Többé méltoságom bár meg ne lellyed.

Rakodánac Köuetöc indulánac,
Mattyás Királhoz Budára iutánac,
Király meg érté leuelét Czaárnac,
Hadat hirdet paranczol országánac.

O Budanál satorit fel vonatà,
Két helyyön az Dunát által hidlatà,

Nagy ereyét vizen földön inditá,
Somi losát Kanisait valasztá.

Dulua égetéssel elől iaróban,
Rózónig fel bagulyaroc vtamban,
Senkinec ne keduez zetóc dolgomban,
Menten megyec vtánnatoc Taborban.

Rút égetést öldöklést dulást tönec
Soc Tarhazát vtokban fel törénec,
Várat Várást pusztán sokat lelénec,
Kikből Király előtt mind ki főkénc.

Vannac erős Várasoc ő vtában,
Tartományoc vannac égés dulásban,
Mattyás Király hada nagy gazdagfagban,
Soc fő fogoly vagyon ő Taborában.

Győzne Isten ki ást meg ielenthetne,
Melly nagy kárt az Német nemzet benuede,
Rezön mezön Zászló tövét fel vte,
Az Wraknac Király hittel befélle.

Ennet addig Zászlomat ki nem véssem,
Mig nem è Tartományt Tűzzel el vessem,
Raita lako népet mind meg öletem,
Coronámért megyec à hól meg lelem.

Tuttára vala már ez Német Czafárnac,
Wrac, Várasoc, Hertzegóc mind irnac,
Látod nagy veszedelmét országodnac,
Coronayát külgyed meg az Mattyásnac.

Haila

Haila Frideric Czaſárnac ſüue ezön,
Fogſágban fő fő népe Kiraly kezében,
Pál Papáual erről ſola köz helyen,
Minden iót végezénec akkor ketten.

De Pál Pápa ſóla Fridericusnac,
Iſten ſerént ſoloc mint io ſiamnac,
Látod diadalmát raitad Mattyáſnac,
Ne keuánd veſedelmét orſágodnac.

Ez nem titoc mind ez világ iól tudgya,
Töróc Czaſárt meg verte ſanyargatta,
Czaſárſágod eſt io ſiam ne bánnya,
Hanz Groſſal ſoc fő népedet fogua tarttya.

Hadát tudod moſt is ben orſágodban,
Földed vagyon röttenetes romlásban,
Azért iobé ha reád iő házadban,
Mit haſnál Corona akkor markodban.

Oka te vagy minden veſedelemnec,
Nám iámborul ſolgál Kereſtyénſégnec,
Iſten vtán paíſa mi földünknek,
Es rontoya az dühös Pogán népnek:

Meg adátoc alat te az Coronát,
Im izenőc arra birom az Királt,
El véſi földünköl meg dühöt hadát,
Végezénec meg küldéc az Coronát.

Olly nagy tiſteſséggel Coronát foga,
Terdre eſéc ſép ſóckal halát adà,

Két Gardinált kic meg hozác iól tartá,
Nagy hadát vérontástól meg laisítá.

Nagy örömmel Budába be állánac,
Ezer négy száz hatvan négyben iránac,
Io Mattyás Királyunkat coronázác,
Soc vendég országbeliec meg áldác.

Nám egy hire hamar iutá Királynac,
Török Czaár törí falát laitzánac,
Királlyal nagy Wrac mind indulánac,
Machumet hallà iouését az Mattyásnac,

Az Machumet olly igen meg budulà,
Nem vára bombédgyát hogy kezét foghya,
Sátorit hadi berbémit mind oda hagyà,
Kickel Király laitzát meg takartatà.

Io Istennec az Király hálát adà,
Illy nagy győzelemmel Isten látra vala,
Hire elót illy nagy Czaár fút vala,
Nagy nyereséggel Budában be állà.

Nagy haraghya lón Királynac Molduara,
Istuán Vaida fart vetet az Királra,
Soc Törököt hozot Vaida Molduara,
Király haddal méne Istuán Vaidára.

Házug álnac Pogán az ő dolgában,
Király állà Molduaban egy Banyaban,
Eiyei nyugósí fátat népe Taborban,
Istuán Vaida ra vte éifelkorban.

L Vághyác

Vaghyác lőuic flualkodua Taborát,
Meg viuác Olahoc rayoc az Banyát,
Király hallà ottan vttete Dobyát,
Nagy fel főual nogattya Magyarokat.

Vad oroslán módra riualkodánac,
Olahokra Magyaroc rohanánac,
Soc népe meg hala Istuán Vaidánac,
Nyereséget Isten adà Királynac.

Nagy hire teryede mind ez világban,
Soc nemzetöt meg győzet viadalban,
Podebradi György Király Czeh orságbán,
Eretnekfég nagy támadà Pragában.

Gongya eséc Romai Pál Papanac,
Mint álhatnà ellene az Huftoknac,
Friderickal Mantuaba szállánac,
Ez dolgokról izenénec Mattyásnac.

Vercy meg és haicza czac meg Huftokat,
Gyamolicza Romai sent Egyházat,
Ő feyében téfic Atzél coronát,
Neki adgyuc Moruát és à Slesiát.

Az köuetőc Királyhoz el iutánac,
Nagy tisztességgel mindent meg mondánac,
Drága szép aiándekokat adánac,
Király dolgán azoc czodálkozánac.

Reggel más nap Pál Peter napya vala,
Eiyel Király hadánac izent vala,

Az had közel Pesthöz falukon vala,
Hainalkorban Pest mellé iöttec vala.

Czodalác követség reggel hogy látac,
Illy nagy haddal hertelen késsen vannac,
Seregben Doboc Trombitác harfognac,
Duna mellet Morua felé mozognac.

Ott követség Királytól buczuzánac,
Frideriknec, Pál Papánac szólánac,
Soha földön illyen Embert nem láttac,
Maga természetü mint az Mattyásnac.

Nagy rőttenetős seméllye, vduara,
Sékben vlue követséget halgattyá,
Nagy haraggal válast iót tön varába,
Király módra minden lön ballásunkra.

De haynálban más nap nagy Dobót hal-
Ki tekintenc hát mar mind késsen vannac, (lanc,
Louag gyalog nagy seregöt indulnac,
Nagy algyukat soc Taraszkot vontatnac.

Eleiben soc fő népec iövénc,
Nagy tisztességet Királynac tevénc,
Király vduarloi el késülenec,
Minden tarcz nélkül így eleredénc.

Batorságát Czászár és Pápa hallác,
Isten vagyon velle rola azt mondác,
Király dolgán igen czodálkozánc,
Io választ köszönéc mint fioknac.

Az Király Moruába hamar beállà,
Soc Várást Varakat ő elrontatà,
Slesiát és Slasaniát dulatà,
Czeh országban az Huszokat vagatà.

Tudós bölczeket vele visel vala,
Kit fegyuerrel kit igirettel hait vala,
Io rése Czeh országban meg hódola,
Alamotzbán meg coronástác vala.

Igyeközc hét Estendőt Huszokkal,
Podebradi Györgyel az ő Ipáual,
Eggyüt hadakozic az ő hadáual,
Ianos Ersec el arula társuál.

Az Királynac hiuei est meg irác,
Wrac Kasmirt nagy erővel be hostác,
Nittra várat neki kezében attác,
Azon vannachogy őt meg Coronazzác.

Meg busála Czeh országból indula,
Nittra körül Lengyelökre indula,
Ki nem salathatà az mind meg halà,
Nittrából Kasmir éiyel el szálladà.

Pusztaságát földénec igen bánà,
Sép haddal Kinczrarto Istuánt boczatà,
Igen meg fenyitté és paranczola,
Lengyel országban bossuyát állanà.

Olly haraggal jár ben Lengyel országban,
Mindent éget, töret, ölet vtában,

Kasmir

Kasimir hallà, gyűle, állà Taborban,
István kit meg irà hamar Budában.

Lengyel, Tatár, Mazúr, Muška, Prus vala,
István viát Kasimir Király meg állà,
Kasimir hadát mihelt Mattyás meg hallà,
Nagy sietve hada vtán indula.

Olly hamar Kincztartóhoz Király iutà,
Kit Lengyel had czac ingyen sem vár vala,
Lengyeleckel à Király sembe állà,
Erős hartzon soc fő Lengyel meg halà.

Nagy soc foglya esec hamar Királynac,
Elését el fogà Lengyel tabornac,
Hagyà Király kőf foglyot ne foghyanac,
De mindent iob felől artzúl vághyanac.

Iegyezue ők vgy el boczáttasnac,
Mikor mosdnac esekben iút mondhasác,
Mattyás Király hadát ők közel lattác,
Azok is hiheséc kic tőlec hallác.

Czoda igen Lengyelec vereténec,
Mattyás Király alborzásben esénec,
Erős kőtest bekecségről teuénec,
Kit iámborul ők be tellyesiténec.

Az két Király kőstec igazodánac,
Faluyában Wrac el be állánac,
Mattyás Királynac konyhakat gyutánac,
Kasimir Királlyal ők vigan lakánac.

Soc hadi berfiamán Mattyás Királynac,
Lengyel Wrac vgyan el álmezkodnac,
Soc bep arany, kőuén igen czodálnac,
Asuerushoz Magyaroc hasonlítnac.

Egy leuelet hozánac azonközben,
Egy wi Várat Feyérvár ellenében,
Törőc Czaßár rakatot erőségben,
Sabatz neue Szerem vagy on vesfélben.

Taboránac ottan dobót vrtete,
Kasimirtól buczuzéc Király erede,
Szent Simon napyára Szedre ére,
Tísa mellet Király mind alá méne.

Czoda nagy vesfélben Király hada vala,
Mert nagy erős idő rayoc indula,
Tísa, Duna vize be fagyot vala,
Erős hidegtől soc ember hólt vala.

Az Sabatzban iőuését erzie vala,
Arka vizzel teli be fagyot vala,
Szent András napyán el iutà meg szállà,
Ezer négy száz heruen őiben lőt vala.

Sörnyen kezde Sabatz Várat lőtetni,
De az Algyús ritkán kezde találni,
Király látà igen kezde dorgalni,
Mi oka hogy port s golyobist így vesfri.

Illyen álnac Pogán az ő dolgában,
Ezer forint minden estendő samban,

Iakabnac jár Czafártól alatomban,
Király Olasznac bóla nagy haragban.

Meg lásd Iakab ha te bánod Sabatzot,
En majd kettő törőtem te tagodat,
Az álgynuban tollyatlac te magadat,
Meg találom en majd veled Sabatzot.

Igen meg iyede Iakab hogy hallà,
Az álgyuhoz eséc igen találà,
Mindönickel Sabatz várát találà,
Sertelenül falát Bastyayát rontà.

Rettenetes Király ostroma valà,
Eiyl nappal hatod napig vitatà,
Király be rohánà soc Törőc halà,
Nagy gazdagfágot Várból ki hordatà.

Im nyereség köb: két hordokat hozánac,
Kin peczerőc vala Velentzéfőkneç,
Sámberig nyilackal rakua valánac,
Király látà ebt monda az Wraknac.

Tudgyátoc Velentzéfőc fogadasát,
Hogy czac nekem tarttyác hú iamborlagát,
De lám semmi nép nem állya meg bauat,
Ez nyilaknac bizony meg vessém árát.

El hányarà földig Sabatz köfalát,
Egetteté rőből Sabatz rakasát,
Peter Gassára indita fel hadát,
Hogy meg büntesse Velentze Várasát.

Nagy

Nagy hamar híre lőn ebben Várasnac,
Röppenének, rola tanácskozánc,
Husonnégyszáz Vén semelt válogatánac,
Királyhoz Taborban kik boczatátánac.

Termetőc vénséggel igyenlő vala,
Sép feyér ruháyoc, bakáloc vala,
Terdre Király előtt le este vala,
Illy nagy szép könyörgéssel bóltac vala.

Az Wt Istén az ki vagyon Menyekben,
Az viseli felségődet igyében,
Es ez földet attá az te kezedben,
Ostora vagy Istennec büntetésben.

Velentzénec dolgát felséged érti,
Tengerökön ő életit keresi,
Némellyünket az víz mellé el veti,
Kit vizben veszt, kit Pogán kézben viszi.

Igen kár ki vtfelön Borsoyát veti,
Ki ot megyen vélte azt ki nem tépi,
Néha gazda czac maguát sem veheti,
Felsőgedet tudgyuc hogy est iól érti.

Tudgyuc te felséged ellen vétköstűnc,
Hordón látta felséged peczétűnket,
Alazua könyörgűnc ez nagy vétküncet,
Meg boczársad, vegyed mi hűségűnket.

Ritkán vagyon olly ember ez világban,
Ki sokot sokat adni sommayában,

Czac bekéuel marathatná hazában,
Illy nagyot hoz kételenség világban.

Ez az oka mi nagy fizetélünknek,
De könyörgönc Istenért felségednek,
Tégy kegyelmet nyomorult özuegyeknek,
Ségény áruáknac törődöt Vénőknek.

Sőt más ellen órtalmunknac reménlünc,
Mi egymáson mi lehet sommat fedünc,
Felségednek kit Budára be visünc,
Hitöt hűségünkről wiyonnan téfünc.

Ezön Király fűue igen meg esec,
Mert nagy igaz mint az Vénöc beálléc,
Az Királytól lön nekíec kegyelmec,
Rövid boual lön ilyen feleltec.

Tesem az io Istenért ebt veletec,
Igaz legyen mire nekem feleltec,
Szent György napig engem Budán meg leltec,
Ottan válaft téfec mindenről nektec.

Vidulánac Olassoc buczuzánac,
Az Királlyal szép hadac indulánac,
Ez országban nagy vigan be állánac,
Vdö muluán Szent György napra iutánac.

Iőuénece Velentzéfőktől Budában,
Egy Török követ is iutà azonban,
Soc vendég nép az Király vduarában,
Az Törököt hiutà be az várban.

Czoda módgya köettség halgatásban,
Séki magas öltözue gazdaglágban,
Köettségöt nem halgat ő hazában,
Iuta köet eleiben azonban.

Törökec mind lép rendel meg állánac,
Feyőc haitua soc lép iót mutatánac,
Sola az Wraknac hogy halgatnánac,
Ő ne lenne oka ha romlanánac.

Ottan Czauß köettségöt elkeзде,
Gyözhetetlenec az Czafart nevezé,
Czaußt meg riasta masut kezdene,
Igazit mongy mert ast nem izenherne.

Rendel köettségét meg azon kezdé,
Király meg haraguéc igen riasta.
Medue módra seme vérben fordula,
Aiakát harapà vére czordula.

Raita Czauß látà vgyan el hala,
Többet à Királynac bölni nem tudà,
Nadragnól meleg iós viz ki fakada,
Mas dolgát is ő el boczáta vala.

Eft hogy látà Király el ki tzogató,
Gazdayanac Parlagi Györgynec hagyà,
Az ballason mint egy foglyot tartanà,
Négy eßrendő mulua haza boczátnà,

De Olasi köetőc elő állanac,
Diága Cristal pohárféket hozánac,

Nagy szép bókcal be mutatác Királynac,
Király meg sem köböne Olašoknac.

Imè tölöc az luegöt el fogác,
Király hagyà hogy Poháršékre raknác,
Olašokat az ebédre be hinác,

Tutkon Király meg hagyà két iffiaknac.

Im harmad tál étket mikor el hoznác,
Pohár šéknél ketten őšue kapyanac,
Vštöc vonua egymást artzúl czapdošsác,
Pohár šékre döllyenec el tašiczac.

Töríetek el Cristált padimontomon,
Harmad tál étet hogy volna aštalon,
Iffiac ketten egymást ragadác torkon,
Poháršéc zöndüle padimontomon.

Imè Cristál zöndüle mind el töréc,
Az Olašoc nagy sommára böczüléc,
Király bóla az czerepét ki vetnéc,
Törö allat czerepe sem io ennec.

Aštal kapác meg helyére állatác,
Šép arany kupákkal gyorsan meg rakác,
Keués muluán ismegh azonként iffiac,
Meg őšue vešénec egymást forgattyác.

Meg az Poháršékre ketten dölénec,
Poháršék el dölé kupác törénec,
Király monda kupác fel šedetnénec,
Noha töröcz czerepe is io ennec.

Soc vigasággal lőn Király ebéde,
Harmad napon Olaß követ könyörge,
Hazól iőyőn Király nekic izene,
Ezzel követ Velentzében be mène.

Tanáczokban bölcz Olaßoc meg értéc,
Hogy Királynac nem kel vüeg aiandéc,
Drága arany Poháréket szerzénec,
Ki mellet nagy sommát ismeg küldénec.

Rőuid időn meg Budában iutánac,
Czüg az kezőc nagy szépséget hozánac,
Hazól iőttec io válasszal iaránac,
Király hűségében hóltig allánac,

Egy részét Czeh orßágnac Mattyás birya,
De iob részét Podebradi György birya,
Podebradit az Pápa meg átkoza,
Hogy Vikleff Ianos seftayát tartaná.

Nám egy vitéz fia Victorinus vala,
György nagy néppel fiát fel támasztotta,
Aft erősen neki meg paranczolta,
Fridericusra Béczet hogy meg szállja.

Nagy erővel Victorinus el iutà,
Bécz várását az Czaßarra meg szállà,
Nagy bertelen Béczet tőre vitatà,
Czaßár rőttené Mattyásnac iratà.

Vegyed kérlec Attya füságomat,
Tudom kárát miattam orßagódnac,

Meg

Meg fizetem en te Királyfágodnac;
Hittel fogadlac en Attyámfiának.

Azon kerlec hogy most mindent el feleicz,
Illy nagy búklégemben engem meg segicz.
Az Romai bent Egyházat gyamolicz,
Ez nyaualy ámból engem meg szabadicz.

Semmit nem mulatà Király késűle,
Nagy erővel segítsegre siete,
Victorinus hallà igen rőttenec,
Becz alól el állà Moruába ménec.

Az Király el iutà Bécznél meg állà,
Czaßár Mattyást olly nagy vigan fogadà,
Harom ieles dolgot végeßtec vala,
Kiról leuél kößtöc hittel költ vala.

Ra támadást egymásra egy fél se tenne,
Az orßág karáért száz ezer Arany lenne,
Czaßár aßt két estendöben le tenne,
Ötuen ezerét mingyárt meg fizetne.

Czaßárnac egy Hugát Királynac berzéc
Beatrix Affonnyal Király esküvec,
Attyafülagokat erőßitéc,
Ez harmadic végezés lön közöttöc.

Im az Victorinus Taborban vala,
Fridericus azon igen fél vala,
Hogy ha Mattyás Király haza indulna,
Victorinus ottan reya rohánna,

Sőt lép föl az Király arra bira,
Hogy hadával menne Victorinusra,
Vere meg azt mennyen be országába,
Foglallya az Királyságot Pragába.

Sőt meg en is veled adom népemet,
Vgyan bityad őket mint tieidet,
Ha több nép kel meg többitem népemet,
Mert vgy tartlac mint édes gyermekemet.

Az Király nagy haddal ottan indula,
Hamar Victorinussal szembe szálla,
Victorinus igen meg törtent vala,
Erős helyre magát be állta vala.

Batorlaga nincz igyére gondola,
Alatomba Friderikhöz boczatà,
Hamar vele bekekségre ment vala,
Semmit ebben az Mattyás nem tud vala.

Az Királlyal Czaár népe melly vala,
Czaár hamar vissza hivatva vala,
Haraghyában Király haza indula,
Erős dulást Czeh országban tót vala.

Czac hamar az kötés költőc meg bomlá,
Mert Frideric semminec meg nem állà,
Podebradi György Fiaától meg halà,
Czeh Királyság az Mattyásra maradà.

Hoza Beatrix Assont haza Budába,
Czac fortély nem eséc raita vtiába,

Mert

Mert Frideric meglesette vátába,
Hogy sakmánt tétetne Király iauába.

De hamar zuttára esec Királynac,
Eleibe siete Matkayánac,
Nem-relheréc kedue Fridericusnac,
Igy halálà meg iotetét Marttyásnac.

Esmer köstec frigy leuelet bõrzénee,
Soc ideig bekekségben leuénee,
Király hadat hirdete ő népénee,
Hogy hazára mennyen az Machumernee.

Báczmegyében Király Taborba szállà,
Sántalan soc hadi berbama vala,
Huszár, gyalog és fegyueres nagy hada,
Est Machumer kim által erti vala.

Ezõn Machumer igen meg röttent vala,
Hadával az Király Szeremben iura,
Postan az Királynac meg irtac vala,
Hogy Frideric Czaár Posont vitattyà.

Lás melly igen Király ezõn busula,
Machumer kòuete iõttent iõ vala,
Frigyet iõ hit alatt ő kòuet vala,
Machumettel Király frigyet tõt vala.

Lám az Frigyben kòstócigy végezénee,
Irafsanac meg határban az végec,
Annál bellyeb egy felõl se mennyenec,
Eriõl kétfel hit leuelet véuénec.

Az vége

Az végeket mind kétfelől be irác,
Peczét alatt aſt egymásnac iktatác,
Az Törökec ezen hálát adánac,
Mert ez lőt dolgokról bizonyyal irnac.

Törökóc Király indulattyát hogy hallác,
Minden kinczét Czaſárnac vizre rakác,
Siriaban Tengeren túl ſallitác,
Föld népe fut az fő népec bodultac.

Mihelt latà Király Czaſár frigy leuelét,
Fel emelé Eghben az ő két kezét,
Tudoia vagy Iſten látod ſűnemet,
Hogy nem ſomiuhoztam Kereſtyén vérét.

Vala gondom az hitetlen Pogánſágra,
Segitſégeddel hogy mennyec házokra,
Véget téſec vala Czaſárſágokban,
Vagy vég leſen vala Királyſágomban.

Néköd legyen W r Iſten tudáſodra,
Földi feyedelmec mind tuttorokra,
Vala hadam Kereſtyénſég iauára,
Meg téréſem ma leſen romlásokra.

Irtac ezer négy ſáz és hetuen hétben,
Segitſégre ſiet Poſonnac vgyében,
Hallà Német tábor rándula Béczen,
Király iutà ſállà Német helyyében.

Czac hamar Poſonnál Dunát hidlatà,
Köpczent, Leán Várat igen Vitatà,

Ham

Hamburgot lőte igen vitatá,
Az benne valókat mind le vágatá.
Igen rőttenének foc erős házac,
Sokat bennőc Királynac meg adánac,
Claustrenburgon körül sokat dúlánac,
Egetének foc embert le vagánac.
Olly kegyetlensége vagy on hadánac,
Meg változott természetű Mattyásnac,
Kegyeségről dühosságre fordultac,
Mert nagy paranczal meg hagyá hadánac.
Ne legyen választás semmi semélyben,
Gyermeköket fel hanyác hegyes tőben,
Iffiac Vénec meg hallyanac egyemben,
Meg hal cse ki nem jár hiuen ebben.
Erős Telen a vizet be állottac,
Pusztán hatta Marcell hada Czafárnac,
Eftue Király seregi indulánac,
Virtattára Marcel alá iutánac.
Serenczéye Királynac nagy lőt vala,
Várasból előter ki mentec vala,
Kiket Király útban tapasztalt vala,
Váras előt mind le vágatta vala.
Hágatá meg környül Váras kőfalát,
Mert lőn vesztőc kic állánac fal alatt,
Mind le vágatá az benne valókat,
El hanyatá foc helylőn Váras falát.

Im az Duna, Mura mellett valókat,
El rontatà szép kúlczos Városokat,
Soc helyen vitàba Frideric hadát,
Gyakran veri hól égeti Taborát.

Indula Stiriaban Taboráual,
Német Wyhelt vitatà álgyniual,
Sanyargatà lötecé soc ostrommal,
Wyhelt meg adác Királynac io moddal.

Nagy kegyelmet tön Király az Várossal,
Epitése törefit hamarssaggal,
Meg takarà soc éléssel Berßámmal,
Becz felé indula Király hadáual.

Claustromburgot Király meg állà véué,
Kanifait benne hagyà képébe,
Véle hagyà egy falkát ő népébe,
Duna víát meg őrizze hűségbe.

Wy Becz alá Király hadat állità,
Ezer négy száz hetuen kilentzben vala,
Pünkösd hauánac husad napyán vala,
Erős hartzon kétfélben soc meg halà.

Erössen wy Beczet kezdé lötegni,
Sem porát sem globissát nem kéméli,
A bélsők is soc algyukat ki törni,
Emberök nec terizic föld menny röngei,

Nagy sürön gyalog nép mind körül fekszi,
Puskáual Samßerigyel kőfalát lövi,

Belfőfélis lővést vgyan ki tölri,
Mind az kétfél szemben egymást vgy löni.

Előtte két kaput be nem zártác vala,
Algyúc torka onnat ki szolgál vala,
Közel ember reyà nem mehet vala,
Váras körül gyakran hartzolnac vala.

Czattogas kialtas köbűc nagy vala,
Király hada nagy gyakran felyűl vala,
Váras hartzoloit be vaghyác vala,
Nyughatatlan éyi nappal kétfél vala.

Immár két érendőben fordult vala,
Királynac Szeremből meg írtác vala,
Törőc Czafár à frigyét meg bontotta,
Nébert, Kiliet egybet s mind meg állotta,

Az követ Királyhoz még oda iutà,
Két vég házat Czafár addig el rontà,
Ezen Király erősen meg busulà,
Machumetnec ő hitire iratà.

Meg kütem teneked hamis hitődet,
En nem tuttam embertelenségődet,
Küld meg nekem irásom Peczetőmet,
Oka te vagy hogy meg vonom befedőmet.

Vinéc Király levelet az Czafárnac,
Az Machumet látà ira Mattyásnac,
Köbönertü bombed Attyafánac,
Illyen búval iratà az Királynac.

N. 2

En nem

En nem értem okát indulásodnac,
Leueledbén írt te álhatatlannac,
Okat nem értem te nagy haragodnac,
Mert nem vétöttem mint io barátomnac.

Rendel házaid mind be irattanac,
Lásd meg őket bekéuel marattanac,
De ez négy házakat bele nem írtác,
Deác büne hogy ők meg nem találác.

Galambotz és Nester Feyér vár vala,
Killie, Orsua ez négy lép vég ház vala,
Kiket Machumer meg vétetős vala,
Frigy kötést Királynac meg külte vala.

Elő hozatà az Czaár leuelét,
Kiből mind meg érté maga mentését,
Felbakaftà Király ő frigy leuelét,
Nem lelé írva benne házac neuét.

Nagy haraghya lón az Perer Erőkre,
Hiuatà gyorsan Papot cleibe,
Az leuelet adà Erőc kezébe,
Ez kié az írás tégy valaft erre:

zz Sőt az Erőc látà nem tagadhatà,
Király előtt czac vállát meg vonità,
Király az Erőket meg fogattatà,
Eiyei tükön gyertyával kénosztatà.

Az Erőc kényában ottan ki süte,
Egy Temlő Ozporayát Czaár külte.

Sörzet dolog volt aſt azért minelte,
Hogy à négy házat ő be nem jegyzötte.

Rauaſ az Pogánnac ő álnakſagar,
Bin alatt tartotta czac baratſagát,
Tartoztatà czac két ok meg az Királr,

Hogy meg nem öleré ő à ſcut latror.
Gyónto confefsora mert neki vala,

Mafic az Pap ölés tilalmas vala,

Arua varában őtt vitette vala,

Őröc Tömletzre ot vetette vala.

Wy Bécz dolgában azért el iár vala,

Őt eſtendőre immár fordult vala,

Az Váraſt éhſéggel meg nem haithatà

Királynac czodáya ezen nagy vala.

Imè Király magában meg iſmeré,

Béczet czac földi erő meg nem venne,

Vizi ereyét igen meg bőuite,

Dunán vtát Bécznec fogà el véne.

Tön fogyatkozàſt ezzel à Váraſnac,

Béczben valóc igen meg ſorulánac,

Ok an éhſég miat halni fogánac,

Wekonyodéc nyakoc nem hartzolhatnac.

Im az Varga várban wy nép érkezéc,

Királynac abbol is nagy gongya eſéc,

Az oc Király népét kapdoſni kez dec,

Hol éiyel hol nappal ſoc hartzoc eſéc.

Azon Király olly igen meg búsula,
Hartz alatt Béczeis be mennec vala,
Könnyű terhel élelt be eitnec vala,
Erős hartzal Várasban mennec vala.

Maid feleltendeig ez mind így tartà,
Király népének nagy karára vala,
Szent Iuán éiyelére iuttac vala,
Király Varga varára késült vala.

Nagy késülettel az Varga Váriac,
Az Béczben valóckal az éiyelt hattac,
Király hadára éiyel rohánnyanac,
Ha veszikis ők Béczben be állyanac.

Ostromhoz estue Király késül vala,
Varga Varát hogy éiyel meg ostromlyá,
Az Várbeliecke egyben találà,
De azokat mind le vagatta vala.

Remülénec hogy hallac Várbelieck,
Mő fillő bennec baladà, meg veréc,
Nagy soc Lampást az Várbol ki teuénec,
Mert Magyaroc környül meg zöndülénec.

Igen keuesen az Várban valánac,
Király Zafloyát adà Lőkös Pálnac,
Nepeclőt fokra vigye ostromnac,
Azért nagyot igire Király Pálnac.

Czoda főrnnyű zöngéssel kiáltással,
Mennec ostromnac nagy soc laitoryáckal,

Fokra

Fokra hága Pál Király Zafloyáua,
Terdét Pálnac meg sertéc egy Dárdáua.

Imé az Magyaroc be rohanánac,
Erős Varhoz czac nagy könnyen iutánac
Az benne valóc mindele vagatánac,
Vár épülesi mind el rontatánac.

Adà nagy hálát az Mennyei Wrnac,
Iámbor Király, vitéz Kallai Pálnac,
Túrt és Varfant adà io bolgayánac,
Király Berenczeyéu igen czudálnac.

Már hat ében ' ebben forgot vala,
Béczen kötség igen meg borult vala,
Ehség miat az nép le omol vala,
Az Profant Mesteris éhözic vala.

Rinac surnac minden népei Várasnac,
Nagy ohaitua bólnac az Porkolábnac,
Várait adgyuc az hatalmas Királynac,
Illy nagy bórnyú éhséggel ne hallyanac.

Ezön bűne Porkolábnac meg eléc,
Látà Friderikhoz is nem bizhatéc,
Király Taborához for Czeh erkőzéc,
Kic wiyonnan Béczet meg környekőzéc.

Fokat Bécznek nagy sűrön lőuic vala,
Senki belől ki nem tkinthet vala,
Porkoláb az Várait meg cirkáltatà,
De ő élést benne nem találhatà,

Rendel az Várasf eskütnie fogác,
Gazdagának háza heyát meg hanyác,
Semmi élést sohól nem találhatnac,
Latác hogy éhel immár meg halnának.

Erről tanaczokban sokat folának,
Kegyelemért Királyhoz boczatának,
Kegyelmelön Királytól az Várasnac,
Sem feyőc marhayoc nem bantatnának.

Nagy vigan köuerőc Béczenben térénc,
Kőtség előt dolgokrol beállénc,
Király kegyelménec mind örülénc,
Kapukat mind körül le erebénénc.

Az Váras Zásfloyát hamar levéuéc,
Király Zásfloit törésre fel viuéc,
Paranczolattyát Királynac meg ertéc,
Minden ember hazában takarodgyéc.

Tiltác fegyvert házoknál az hó! volna,
Semmi fegyvert sohól fenki ne hadna,
Mert az kinél meg ertic az meg halna,
Vár piatzán minden ember le rakná.

Es fizetet nép. kösőtőc az ki volna,
Várasból ki menne rendben állana,
Az Gross iöyen ki Király Taborában,
Feyeslic az ki el nem jár abban.

Tön zöndülest Váras népe hogy hallác,
Sántalan soc fegyvert Vár piatzra hordác,

Váras

Váras népe házokban zárkozánae,
Ho pénzesőc Várasból ki állánae.

Viue az Groff Bécz külczát az Királynac,
Terdre eséc külczot adà Királynac,
Dob Trombitác harfognia fogánae,
Király sēp Hadai meg indulánae.

Indula Magyar Balás Drabánt haddal,
Az Váraszt el bamlà sēp gyalogockal,
Rendel alnac vrtzákon halgatásfal,
Fegyueres be méne az Husárokkal.

Elől Szapolyai Istuán nagy Wrackal,
Be fogà vrtzákat Louag s gyaloggal,
Deréc állo sereg Somi losáual,
Tábor kiuul álac sűrő Zászloual.

Nagy Wrackal és az Vduar népéuel,
Király vgy méne be sēp seregeckel,
Ho pénzesőc terden álac kin rendel,
Királt varyác ilyen nagy tífetséggel.

Nagyon czodálkozik Király Bécz dolgán,
Fel halmozuán soc fegyuer sokfagán,
Bécznec erős voltán és soc berbamán,
Király az Várasban állà egy házban.

Adà hálát ezön az nagy Istenec,
Mert ő segítségéuel Wra Bécznec,
Sēp seregi Táborban ki menénec,
Wrac Béczben mind le telepedénec.

Meg adà szabadlágát az Várasnac,
Fizetõt nép Groffal elindulánac,
Mind marhástól nagy bekéuel iaránac,
Királlyal az Wrac vigan lakánac.

F I N I S.

M. ACADEMIA
KÖNYVTÁRA

Követközic ez eneknec ötedic része Mattyás Ki-
rály haláláról, mellynec hoßbu voltáért külön
vagyon nyomtatua más Könywben.

Colofuárat, 1581. Estendőnec az végében.

